

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

**Hegjelen havonként
kétszer.**

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.
Ferencz-körut 16.

PORZSOLT KÁLMÁN.
József-körut 5.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Budapest, József-körut
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet
Élső Magyar Vivő-Egylet,
Frsekujv. Vivő- s Torna-Egyes.,
Eöv. Vivő-Club,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivő-Egyes.

Kolozsvári Athletikai Club,
Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivő-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei vivő- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Magyar Uszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivő-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,

Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,
Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet.
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egyl.
Sátoraljai helyi Korcs.-Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egyl.,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallas- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Millenáris sport ünnepélyek. *)

Az ezredéves kiállítást úgy kell fölfogni, mint egy nemzeti ünnepet, de úgy kell megcsinálni mint egy jó üzletet. Mert, ha a kiállítás anyagilag megbukik, ez nem emeli a nemzeti ünnep fényét. Ebből a szempontból kiindulva minden eszközt föl kell használni arra, hogy a kiállítás idejében a fővárosba vonzzuk egy a vidék lakosságát, mint a külföld vendégeit. S az anyagi siker szempontjából elsőrendű szükség oly országos és nemzetközi sportünnepélyek rendezése, melyek az emberek nagy tömegét szállítják a millennium ünnepe alatt Budapestre.

Csinálunk ugyan sok mindenféle sokadalmat és kongresszust 96-ra, de a szak-kongresszusok legnagyobb részéből nagyon kevés haszna lesz egy a kiállításnak, mint a kiállítás alatt Budapest közgazdasági érdekeinek. Ellenben ha sikerülne többek közt nagy országos és nemzetközi sportünnepélyeket is rendezni, ezeknek igen nagy hasznát látnók, mert egy egy nemzetközi lövész vagy tornaünnep — jól tudjuk — 5000—10000 embert, még pedig jómódu embert szokott összecsdíteni, a ki mind itt hagyáná a pénzt Budapestén a kiállítás alatt.

Az anyagi érdeken felül azonban az erkölcsi szempont is megköveteli, hogy a millenniumon a sport is képviselve legyen; mert be kell mutatnunk a külföld előtt hogy az egykor bajában erős magyar nemzet ma sem gyengült el s a férfias mérkőzések terén fölveszi a keztyűt bármely nemzet fiával.

Annak idején Lukács Béla a volt kereskedelmi miniszter fölszólította az ország összes sportegyleteit — más egyletekkel együtt — hogy csináljanak valamit a kiállítás alatt; egy két sportegylet a maga körében mozgolódik is már s kiállítási versenyeket tervezget. Így egymástól elkülönítve s gyakran egymással ellentétbe kerülve azonban a sportegyletek nem produkálhatnak semmi rendkívülit, a mi méltó lenne az ezredéves ünnephez. Azért nagyon czélszerű volna, hogy ha más szempontból nem is, legalább a versenyek időbeli kol-

légiális beosztása szempontjából, hogy egyik a másiknak ne ártsón, — összejönnének egyszer az ország összes sport egyleteinek képviselői egy országos sport-értekezletre, a melyen megbeszelnék, hogy mi módon lenne a magyar sport a millennium alkalmából képviselve. Ha szüksége mutatkoznék, ily módon az ezredéves ünnepre könnyen lehetne egy országos sport-bizottságot is szervezni, a melynek elnöksége vagy végre-hajtó bizottsága a kiállítási igazgatósággal állandó érintkezésben állhatna.

Akár megcsináljuk azonban ezt az országos sport-bizottságot, akár nem, az kétségtelen, hogy az egyes sport-egyleteknek nem szabad minden versenyüket csak saját körükre szorítaniok s országos és nemzetközi jellegű ünnepélyeket is kell rendezniök.

A löversenyekről és ügató versenyekről most nem szólunk, ezeknek ügyét jól el fogják rendezni az illető egyletek. A versenyek időbeosztása miatt azonban ezekkel érintkezésben kell lépni a többi egyleteknek, illetőleg a millenáris sportbizottságnak.

A sportegyleteknek, az esetleg megalakulandó országos sportbizottságnak és a kiállítási igazgatóságnak a következő sportünnepélyek rendezését indítványozzuk:

1. Régi magyar lovag-torna, szabad ég alatt, lóhátról, pánczéban, Mátyás király korabeli mintára.

2. Nagy lovas-játék (grand caroussel.)

3. Távlovaslás Bécsből Budapestre.

4. Távlovaslások az ország különböző városaiból Budapestre.

5. Gyalog-verseny, 6. Velocipéd-verseny Bécsből Budapestre, 7. gyalog-verseny, 8. velocipéd-versenyek az ország különböző városaiból Budapestre.

(A czélja a versenyek ily módon való rendezése az, hogy az ország minden részéből s a külföldről is Budapestre, mint végső célponthoz vonzzuk a publikumot.)

9. Országos, 10. nemzetközi vivő-mérkőzés.

11. Országos és nemzetközi uszó-versenyek a Dunán és 12. a Balatonon.

13. Országos és nemzetközi csónak-versenyek a Dunán és 14. a Balaton.

15. Vízisportünnepély a kiállítási tavon.

*) A Fővárosi Lapok máj. 21-iki számából.

16. Nemzetközi korcsolya-ünnepély a dobsinai jégbarlangban.

17. Országos és nemzetközi athléta-viadal. Esetleg ehhez meg volnának nyerhetők a 96-ban följutandó athenei olympiai versenyek külföldi résztvevői, kik Budapestén fognak keresztül utazni.

18. Nemzetközi tornász-ünnepély, melyet a magyar országos torna-szövetség rendezne.

19. Országos iskolai tornaversenyek (rendezi a közoktatásügyi miniszterium.)

20. Nemzetközi lövész-ünnepély. (Rendezi a budapesti polgári lövészegyesület.)

21. Római athléta viadal az apuincumi amphiteatrumban.

22. Nemzeti játékaink bemutatása a különböző sportegyletek által.

Ime egyelőre ezt a 22 indítványt terjeszti a „Fővárosi Lapok” a publikum és az illetékes körök elé. S még azt jegyezzük meg, hogy e versenyekre és ünnepélyekre díjakat kell, hogy kitűzzenek: 1. a király, 2. a főhercegek, 3. az állam (egyes miniszteriumok is a kiállítás költségéből), 4. egyletek, 5. magánosok.

Porzolt Kálmán,

Debreczeni tornaverseny.*)

Május 27-én folyt le Debreczenben az első kerületi tornaverseny. Sötét, terhes fellegek kavargtak egész nap az égen, de azért a közönség nem riadt vissza, érdeklődése a verseny iránt nem lohadt. Az ifjuság igazán nagy és diszes közönség előtt mérte össze testi erejét, ügyességét.

Ember-ember hátán tolongott; látni akarták ezt a színes festői képet, melyet ezer aczélezott karu ifju katonás felvonulása mutatott.

Az összes csapatok gyülekezése délután 1/23 órára történt a főiskola első udvarán. A csapatok oszlopok szerint állottak össze s Balugyánszky Béla reáliskolai tornatanár elrendezvén őket, megkezdődött a kivonulás a verseny színhelyére. Elöl lovas hajduk és a 39. gy. ezred zenekara, ezután pedig a csapatok vonultak katonás fegyelmzett magatartással.

A Péterfia-utca mindkét oldalán temérdek nép nyüzsgött, folyton éljenezvén az ifjakat.

A versenyter a régi korcsolyázó pályán volt berendezve, melyet északi irányban a csarnok mellett meghosszabbítottak. A pálya keleti oldalán deszkából összerótt hosszú fedett tribun emelkedett több száz nézőre mely diszes nő és férfi közönséggel zsufolásig megtelt.

Kitűnt, hogy négyszög alakú terek ilyen versenyek rendezésére nem alkalmasak, mert a közönség legnagyobb része semmit sem láthat a mutatványokból.

Az impozáns menet kiérvén a versenyterre, a fölvonulás ment végbe:

A csapatok elrendezése után Dégenfeld József gr. főispán, mint a rendező bizottság elnöke mondta el megnyitó beszédét, melegen szívélyesen üdvözölvén a nemes tanuló ifjuságot, és a verseny iránt érdeklődő közönséget. Hivatkozott a tornászat és a tornaversenyek fontosságára, melyet az utóbbi időkben mind nagyobb mértékben ösmernek el és méltányolnak. Ami természetes, — mert szellemi nevelés mellett a test nevelése is nagyobb mértékben részesül, — abból indulván ki, hogy ép és erős testben lakik ép és erős lélek. A debreczeni diákversenyen az ország legmagyarabb vidékének

* A Debreczeni Ellenőr kimerítő tudósítása után.

ifjusága vesz részt, így a magyarság zöme fiatalságának edzett erejéről van hivatva tanuságv tenni. Az iskolák bizonyosan régen készültek erre, a debreczeniek is készültek és örömmel várták az ifjuságot. Lehet, hogy egy hirtelen zápor meghiusítja lefolyását a versenynek, — de bizunk az időben, hogy kedvezni fog. Ujból szívesen üdvözli az ifjuságot és a közönséget. A debreczeni kerületi tornaversenyt megnyitottnak nyilvánítja.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után ezer ifju ajkáról hangzott fel Kölcsey Himnusza, melyet az ifjuság Zimmermann Gyula debreczeni főreáliskolai tanár vezetése mellett énekelt.

A verseny szabadgyakorlatokkal megkezdődött. Balugyánszky Béla vezényelt a földött tribünök előtt fölállított emelvénnyről, harangütéssel adván meg a jelt a gyakorlatra. Minden gyakorlat előtt egy trombitás jellel hivta föl a versenyzőket, hogy a vezérlő emelvényre fordítsák tekintetüket. A vezérlő tanár aztán elmondta a vezérszavakat, amelyek után, „rajta” vezérszóra és harangütésre megkezdődtek a gyakorlatok. Az egyes ütemeket egy, a gyakorlat befejezését pedig két harangütés jelezte. Az egyöntetű szabatos gyakorlatok nagyon tetszettek.

Ezután a katonai rendgyakorlatok vették kezdetüket. Résztvett ezekben három csoportba osztva 17 intézet fiatalsága. A szabadgyakorlatokban legfegyelmzetebbek voltak a szarvasiak, a menetben kiváltak a debreczeni tanítóképezdészek.

A verseny következő pontja a szertornázás volt. Ebben 18 iskola működött közre.

A verseny legérdekesebb részének egyike volt a kötélhuzás. A kötélhuzásban győztesek maradtak: a sárospataki állami tanító-képezde a debreczeni tanítóképző fölötte a m.-turi főgymn. a m.-szigeteki áll. tanítóképezde fölötte, a depr. áll. főreálisk. a szegedi reálisk. fölötte, a depr. ref. főgymnáziummal való kötélhuzástól a kassai kath. főgymnázium elállott, a szatmári ref. főgymn. a s.-a.-ujhelyi kath. főgymnázium fölötte, a szabadkai főgymnázium, a nyiregyházi ág. ev. főgymnázium, a szarvasi ág. ev. főgymnázium, az ungvári kath. főgymn. a s.-pataki ref. főgymn. a h.-m.-vásárhelyi ref. főgymn., a debreczeni kereskedelmi akadémia, a szegedi középkeresk. iskola végül a szentesi főgymn. a kisújszállási ev. ref. főgymnázium fölötte aratott győzelmet.

Az egyénekenkénti versenyek jöttek ezután. Első volt magas ugrás. Legwagasabban ugrottak: Az V. osztály I. csoportjában Fischer Béla (Szabadka), Görbe Gyula (Szarvas). A II. csoportban Varga Sándor (H.-M.-Vásárhely), Matulka Ödön (Nyiregyháza). A VI. oszt. I. cs. Ábrahám László (Debreczen 170 cm.), Hoffmann József (Szabadka), Albusz Frigyes (Szarvas). A II. cs.-ban Hubert Egon (Szeged), Lefkovics Jenő (Nyiregyháza). A VII. o. I. cs.-ban Heidecker Béla (Szabadka), Marjalaky Imre (Debreczen), a II. csoportban Kulcsár Kálmán (S.-Patak), Bakó György (Debreczen keresk. akad.). A VIII. o. I. cs.-ban Vásárhelyi Árpád (Debreczen) Molitorisz József (Szarvas).

Azután volt a távolugrás, azt követte a póznára való mászás és a kötélmászás. A birkózás is igen érdekes volt, itt azonban bírálni nem lehetett. A sikverseny futás 100, 150, 200 méternyire, az akadályverseny pedig 150 méternyire két akadálylyal ment végbe.

A különféle játékok kezdődtek ezután. Résztvettek a játékokban a depr. főgymn., mely füzértánczot járt a Klapka-indulóra, füzér-körtánczot lejtettek a nyiregyházi ev. ref. főgymn. a szabadkai főgymn. és a szarvasi ág. ev. főgymn. a szegedi polg. és keresk. iskola.

A közönség minden mutatványt, de különösen a debreczeniek füzértánczát jutalmazta szűnni nem akaró éljenekkel és tapsokkal. A játékok bevégezése után ismét oszlopokba állottak föl a versenyzők, a bírálóbizottság pedig megállapította, kik nyertek díjakat. A jury elnöke Puky Gy. kir. táblai elnök volt s a bizottság 20 helybeli és 18 vidéki tagból állott.

A jury ítélete szerint, melyet 8 óra felé hirdetett ki az elnök nyertesek lettek a következők:

I. díjat, arany oklevelet nyertek: debr. áll. főreáliskola. (katonai rendgyakorlatok), debreczeni ev. ref. főgimn. (szertornázás), a magasugrásban; Fischer Béla (Szabadka), Varga Sándor (H.-M.-Vásárhely), Ábrahám László (Debreczen), Hubert Egon (Szeged), Heidecker Béla (Szabadka), Kulcsár Kálmán (S.-Patak), Vásárhelyi Árpád (Debreczen). — A távolugrásban: Stick N. (Szeged), Prisztás Béla (Kassa), Czinkóczy János (Szarvas), Matlavkovszky Róbert, (Debreczen, keresk. akad.) Zsulyevits Antal (Szabadka), Horváth Dezső (S.-Patak). A póznamászásban; Bartók Jenő, Pálffy Lajos, a kötélmászásban: Bisotka Gábor (Debreczen), Polgár Dániel (Debreczen) Orosz József (Ungvár), Acsádi Aladár (Debreczen). A versenyfutásban 100 méternyire Baranyi György Erdei János, 150 méternyire Wolf M. (Szeged), Fischer Béla (Szabadka), Kormány Miklós, Albusz Frigyes, (Szarvas), Hubert Egon (Szeged), 200 m.-re: Huber Arthur, Tariska Dezső (S.-Patak); 150 méterre takadályival, Walczér Lóránd, (Szeged), Wágner Zoltán (Szabadka), Hubert Artur (Szabadka), Tar Zoltán (Debreczen).

II. díjat, elismerő oklevelet nyertek: A katonai rendgyakorlatokban a szarvasi ág. ev. főgimn. a kassai r. kath. főgimn. a szertornázásban: a debr. ev. ref. tanítóképezde, a kassai prem. főgimn. a mezőturi, hódmezővásárhelyi, szatmári ev. ref. főgimnáziumok, szabadkai községi főgimn.; a magasugrásban: Görbe Gyula, (Szarvas) Matulka Ödön, (Nyiregyháza) Hoffman József, (Szabadka) Albusz Frigyes, (Szarvas) Lefkovics Jenő, (Nyiregyháza) Marjalaky Imre, (Debreczen.) Bakó György, (Debreczen) Molitórisz József; (Szarvas) a távolugrásban: Fischer Béla, (Szabadka) Varga Imre, (Sátor-Alja-Ujhely) Hoffmann József, (Szabadka) Bloch Jenő (Szeged) Kincses Elemér, (Szarvas) Román N., (Ungvár) Tar Zoltán; (Debreczen) a póznán való mászásban: Molnár László, (Debreczen) Kerekes István (Debreczen) a kötélmászásban: Havrinák János, (Szarvas) Forchner Jenő, (Mezőtur) Heidecker Béla (Szabadka); a versenyfutásban: Forberger Béla, (Debreczen) Pálffy Gábor, (Debreczen) (100 m.) Minnich Ádám, (Szeged) Borbély Tivadar, (Szeged) Matlavkovszky Róbert, (Debreczen) (150 m.) Kralovanszky Imre, (Szarvas) Tessényi Károly, (Szarvas) (200 m.); Raics István, (Szabadka) Bodnár Mihály, (S.-Patak) Bozsán N., (Szeged) Horváth István, (Debreczen) (150 m. két akadályal).

A verseny vége.

Puky Gyula jury-elnök rekesztette be a versenyt. A bíráló bizottság részéről elismerését fejezte ki a tapasztalt alapos és sikeres képzés felett. Buzdította az ifjúságot, merítsenek megnyugvást és bizodalmat abból, hogy testi és szellemi erejük kifejlődése a nemzet erejének kifejlődését jelenti. Megnyugvással tekinthet a nemzet a jövő évezred felé, — mert ha jön a nagy pillanat. — tudjuk, hogy ifjúságot készen és erősnek találja. Isten vezérelje Önöket.

Végül a Szózatot énekelte az összes ifjúság.

A szombathelyi kerékpáros ünnepélyek.

— „Vasvármegye“ tudósítója után.

Mult hó 11-én gyűltek össze a biciklisták körülbelül 80-an a Hungaria éttermében ismerkedésre. Barátságos eszmecsere mellett együtt maradtak éjfélig, kivéve természetesen a versenyzőket, kik már fél tíz órakor nyugalomra tértek. Vasárnap reggel a város apraja-nagyja már talpon volt lázas izgatottsággal várva a bekövetkező eseményeket. Az utcák érdekes látványt nyújtottak, a sok idegen és nem idegen biciklista csinos dresseikben. — 10 órakor kezdődött a kerékpáros korzómenet összeállítása, mely Polgár Bertalan sport egyleti kapitány vezetése mellett kivonult a pályaudvarra, hogy ott a Sopronból érkező sportársakat bevárja. A menetben résztvettek Hodossy k. a. Körmendről, Fuhrmanné és Reichnitzné urhölgyek Sopronból, a budapesti „Hunnia“, az „I. Pozsonyi K. E.“, a soproni „Hungaria“. a „Körmendi Vasparipa-egylet“, a budapesti „Előre“ kerékpáros kör, a budapesti „Magyar testgyakorlók Köre“, a „budapesti „Nemzeti Kerékpáros Egylet“, a „Köszegi Bicikli-Club“ küldöttsége, végül a szombathelyi klubok, és pedig a „Szombathelyi Kerékpár-Egylet“, a „Savaria Bicikli-Club“, a „Pannonia M. Kerékpáros Egylet“ és a „Vasvármegyei Sport-Egylet“ testületileg a tüzoltó zenekar és számos nem kerékpározó közönség kíséretében.

A délelőtti szép idő dél felé sajnos, megváltozott, azonban közönségünk érdeklődését nem csappantotta meg mert habár a versenyek 3 órakor vették kezdetüket, a közönség már d. u. 1 óratól zarándokolt a városi parkban levő versenytérre. A tribünöket és nézőterekeket óriási közönség lepte el, közöttük közéletünk számos kitűnősége, többek között Reiszig Ede Vasvármegye főispánja, Gróf Széchenyi Gábor, dr. Károly Antal alispán, Szegedy Béla, Guary Miklós, Horváth Lajos, Reiszig Alajos, szarvaskendi Sibrik Kálmán, a huszár- és a gyalogsági tisztikar és sok más.

A versenybírótság tagjai voltak dr. Bárdossy Jenő, „V. S. E.“ elnöke elnöklete alatt: Wrhofszy Henrik őrnagy, 88-ik gyalogezred hadkieg. parancsnokságának parancsnoka dr. Németh Gyula és Ludwig Gyula a bpesti „N. K. E. aelnöke. Időmérők: dr. Korchmáros Kálmán, Polgár Bertalan és Balogh Hugó, az országos kerékpárszövetség titkára. Indítók: Földesy János és dr. Huszár Pál, Versenytitkár: dr. Kaldy Imre.

Az egyes futamok eredményeit a következőkben adjuk:

I. megnyitó verseny, 2000 m.

Nevezett 12, indult 5. A mezőny lassu tempóbaug megindult míg az utolsó körnél Halmos, Sváb és Wiegand között erős küzdelem fejlődött ki-

- I. Halmos Rottenbiller 3 p. 58 mp.
- II. Wiegand 3 p. 58¹/₅ mp.
- III. Sváb 3 p. 59¹/₅ mp.

II. Főverseny. 5000 m.

Nevezett 12, indult 9. Négy díj. Eleinte gyors paceben később lassúbb tempóban felváltott vezetéssel.

- I. Halmos 10 p. 3¹/₅ mp.
- II. Wiegand 10 p. 5¹/₅ mp.
- III. Eichhorn 10 p. 5³/₅ mp.
- IV. Sváb 10 p. 5³/₅ mp.

Erős küzdelem a négy első között. míg az északi kanyarodónál Halmos előre tör és szépen beér elsőnek; Eichhorn, Wiegand és Sváb csaknem holt versenyben érkeznek be. Hoffmann Viktor föl adja a versenyt.

III. Tiszti verseny. 3000 m.

Nevezett 5, indult 3.

- I. Littke Lenezi önkéntes 5. p. 33³/₅ mp.
- II. Prehál Henrik hadnagy 6. p. 30³/₅ mp.

Prehál mindvégig szépen tartotta magát míg Littke, mint rutinrozt versenyzőnek győzelmét biztosra lehetett venni.

Weiner Mátyás
Andrássy-ut 3. sz

Divatáruházam különlegessége valamennyi
SPORTDIVATCIKK legutóbbi UJDONSÁGAI.

IV. Vendégek versenye. 4000 m.

Nevezett 6. indult 5.

- I. Halmos 8 p. 17²/₅ mp.
- II. Sváb 8 p. 20¹/₅ mp.
- III. Wiegand 8 p. 20²/₅ mp.
- IV. Hanno 8 p. 20⁴/₅ mp.
- V. Altiszti verseny. 5000 mp.

Nevezett 4. indult 4.

- I. Stepán őrmester 10 p. 54 mp.
- II. Bartl számvevő altiszt 11 p. 15³/₅ mp.
- III. Hradecny őrmester 12 p. 3 mp.

Stradner őrmester feladta a versenyt.

VI. Rekord verseny. 1000 m.

Nevezett 7. indult 4. Daczára annak, hogy a mezőn gyors pácében indult az első kört 29⁴/₅ mp.) a kitűzött 1 p. 43³/₅ mp. rekord oem éretett el.

- I. Halmos 1 p. 19¹/₅ mp.
- II. Eichorn 1 p. 50⁴/₅ mp.
- III. Wiegand 1 p. 50¹/₅ mp.

Második és harmadik között körülbelül ténylegi különbség.

VIII. Vasvármegyei verseny. 5000 m.

Szarvaskendi Sibrik Kálmán díjáért nevezett 7. indult 6.

- I. Buttá 10 p. 44 mp.
- II. Kemenes 10 p. 45²/₅ mp.
- III. Mayer 10 p. 52¹/₅ mp.

VIII. Hölgyek díja 10.000 m.

Nevezett 9. kiállott 5. A kitűzött 29 kört rendkívül lassu tempóban tették meg úgy, hogy a közönség türelmetlenségének meg volt a jogosultsága; azonban az utolsó kör előtt előre tör Halmos és kb. 700 m. spurttal a közönség óriási lelkesedése között tsmét első.

- I. Halmos 24 p. 33²/₅ mp.
- II. Wiegand 20 p. 34¹/₅ mp.
- III. Sváb 20 p. 35⁴/₅ mp.
- IV. Kemenes 20 p. 40⁴/₅ mp.

Eichhorn háromszor cserélt gépet s végül a 16-ik körnél feladja a versenyt.

IX. Vigaszverseny. 3000 m.

Nevezett és indult 6.

- I. Wiegand 5 p. 50⁴/₅ mp.
- II. Eichhorn 5 p. 51²/₅ mp.
- III. Sváb 5 p. 51³/₅ mp.

A versenyek mindvégig érdekesek voltak, a mennyiben a budapesti első osztályu versenyzők között meglepetésekre lehetünk elkészülve. A szombatheiyieknél meglátszott még a training hiánya és azt hisszük, hogy Buttából, Kemenesből és Hoffmann Viktorból idővet szorgalmas training mellett jeles versenyzők válnak.

Esti 8 órára összegyűltek Hainzmann Sabaria vendéglőjében a sportbarátok társas vacsorára körülbelül 180-an.

Az első felköszöntőt dr. Bárdossy Jenő, a V. S. E. elnöke mondotta a vendégekre, kivált az idegen hölgyekre, kik nagy fáradsággal messze távolból jöttek, hogy diszitsék ünnepélyünket. Udvary Feri a hölgyeket köszöntötte fel. Dr. Hszár Pál a hadsereg tagjaira, kik nagyban hozzájárultak a versenyek érdekességének emeléséhez, különösen a lekötélőz modoru Wrhofszyk Henrik őrnagyra, a versenybiróság tagjára emeli poharát. Wrhofszyk őrnagy köszönetet mond katonai bajtársai és a maga nevében s dr. Bárdossy elnökre ürti poharát. Fuhrmann Gyula (Sopron) élteti a sportegyletet. Dr. Németh Gyula a kiváló sportmanre és sportbarátra, szarvaskendi Sibrik Kálmánra, a V. S. E. tiszteletbeli tagjára ürti poharát. Jelfy Gyula (Bpest.) Miután a jelen esetben Budapest is „vidék“-nek tekinthető, a vidéki vendégek köszönetét tolmácsolja; fájó szívvél távoznak, a látottakat kiolthatlan emlékként megőrzik és daczára a fővárosi és vidéki sporttársak között fennálló elvi differenciáknak. me yeknek rendezését reméli, szoros sportbarátságra ürti poharát.

Dr. Bárdossy Jenő lelkes beszéd kíséretében kiosztja a mai nap győzöinek a dicsőségesen kiérdemelt díjakat, melyeket dr. Huszár Pálné a győzőknek átad.

Végül nem mulaszthatjuk el, hogy a versenyrendező bizottságnak a szép összevágó rendezésért, elismerésünket ki ne fejezzük. Mindnyájan derekasan viselték magukat, azonban ki kell emelnünk dr. Bárdossy Jenőt, a sport-egylet elnökét, ki fáradhatlanul buzdított ott, a hol az óriási munka folytán lankadást vett észre és dr. Káldy Imrét, a buzgó és erélyes versenytitkárt, kit a siker oroszlánrészre illet meg.

—gárber.—

A Budai Kerékpár-Egylet versenye.

(1895. május 5-én.)

A budafoki martonvásári országúton mozgalmas élet fejlődött ki a verseny napján. Hetven-nyolczvan kerékpáros jelenlétében érdekes küzdelmek közt folyt le az országúti verseny. A verseny bizottsága következőkép alakult meg: Elnök: Dr. Ary Pál; versenybírák: Dr. Hudomel József, Grünwald Bernát, Dr. Rózsa Imre, Ludvig Gyula, Iszer Károly, Dr. Pouteleky László; versenytitkár és indító: Ifj. Ujhelyi Sándor; időmérők: Ehrlich János, Balogh Hugó; ellenőrök: Lejtényi Dezső, Schödl Ferencz, Krause Alfréd, Némethy Jenő, Náhlik Károly, Stiberth Lothár, Doleschall János.

A versenyek eredményeit az alábbiakban ismertetjük:

I. Főverseny.

Táv. 50 km. Pálya a Budafokon túl levő 10 kmrt jelző kőtől az ercsi-i országúton levő 35 kmrt jelző köig és vissza. Nevezhet minden magyarországi sport-egylet oly amateur tagja, kinek állandó lakhelye Magyarországon van.

Neveztek: Eichhorn Emil, a Hunnia M. B. C., Jüngling József, a Hunnia M. B. C., Kellner Gyula, a Budapesti Torna-Club, lovag Rozankowski Wladimir, a Budapesti K. E., Wiegand Rezső, a Hunnia M. B. C.

Első lett Wiegand 1 ó. 51 p. 41⁴/₅ mp., második Kellner 1 ó. 54 p. 4¹/₅ mp., harmadik Eichhorn 2 ó. 14 p. 9⁴/₅ mp. alatt.

II. Sportkedvelők versenye.

Táv. 30 km. Pálya a Budafokon túl levő 10 kmrt jelző kőtől a martonvásári uton levő 25 kmrt jelző köig és vissza. Nevezhet minden magyarországi sportegylet amateur tagja, ki 24-ik életévét betöltötte és országúti versenyen részt még nem vett. Versenyezni 12 krgammnál könnyebb géppel nem lehet.

Neveztek: Deák Árpád B. K. E., Eisvogel Ferencz B. K. E., Krizsa Bálint Hunnia M. B. C., Linsbauer Ferencz B. K. E., Niertit Dezső B. K. E.-ből.

Első lett Linsbauer 1 ó. 24 p. 24 mp., második Deák 1 ó. 24 p. 26 mp., harmadik Eisvogel 1 ó. 24 p. 33 mp. alatt.

III. Junior-verseny.

Táv. 20 km. Pálya a Budafokon túl levő 10 kmrt jelző kőtől a 20 kmrt jelző köig és vissza. Nevezhet minden magyarországi sport-egylet amateur tagja, ki nyilt versenyen díjat még nem nyert. Versenyezni 14 krgammnál könnyebb géppel nem lehet.

Neveztek: Adámovitsch Milán, a Hunnia M. B. C., Artau Rezső, a Budai K. E., Bodócsi Béla, a Budai K. E., Csalai Béla, a Hunnia M. B. C., Ranzemberger János, a Budai K. E., Scheiber Oszkár, a M. Testgy. Kör, Schmutzler Nándor a Budai K. E., Wein Árpád, a Budai K. E.

Első lett Adámovitsch 47 p. 20¹/₅ mp., második Bodócsi 48 p. 37 mp., harmadik Scheiber 51 p. 30 mp. alatt.

A versenyeket vidám társasvacsoza zárta be a Sós-fürdőben.

Katona-, turista- és vadászsátor.

(Képpel.)

A katonák felszereléséből természetesen igen sokat előnnyel használhatnak úgy a turisták, mint a vadászok. Így a hátbőrönd, a kulacs, a bakancs, a kapcsos nadrág, a sapka mind egyformán használatos a katona minta után. Az itt a „Fővárosi Lapok“ után képben is bemutatott katona-sátor különösen alkalmas a gyaloglók és vadászoknak, mert kevés helyet foglal el, és könnyűsége mellett többféle alkalmazást nyerhet. — A F. Lapok a magyar ujságok közül a legkimerítőbben foglalkozván úgy a katonai mint testgyakorlati ügyekkel, e sátor ismertetésével is hasznos szolgálatot tett sportbarátinknak. A lap a következőkben imerteti a sátort:

„A közöshadsereg és honvédség a hordható sátor rendszeresítése által olyan új felszerelést nyert, mely az emberanyagot kiméli, a fáradt csapatnak védelmet, pihenőt nyújt s melynek gyakorlati haszna a kőszegi és

használhatják turistabotjukat. A vadászokra nézve különösen azért alkalmas e sátor, mert esőben köpeny gyanánt használhatják.

Nemzetközi úszóverseny a Lukács fürdőben.

A Magyar úszó-egyesület 1895. évi június hó 8-án, szombaton. esti 8 órakor a szt. Lukács-fürdő uszodájában nemzetközi versenyeket rendez a következő feltételek alatt: Bassin hossza 22 méter.

I. Vendégek versenye 220 méter (10 hossz). Résztvehetnek oly úszók, kik a M. U. E.-nek nem tagjai. Elsőnek bronz-érem és tiszteletdíj, másodiknak bronz-érem. Tét 2 korona.

II. Nyerellenek versenye 88 méter (4 hossz). Oly úszók számára, kik nyilvános versenyben díjat még nem nyertek. Elsőnek ezüst-, másodiknak bronz-érem. Tét 2 korona.

III. Gyorsúszás 66 méter (3 hossz). Elsőnek ezüstérem és

balassa-gyarmati manőverek alkalmával fényesen bebizonyult. Az ilyen hordható sátorral minden egyes gyalogos, őrzető és altiszt el van látva. A sátor a lehető legegyszerűbb sátorlapból, zsinemből és czövekből áll. A sátorlap 88 cm. széles és 202 cm. hosszú, barna pamut-szövetből van készítve, súlya valamivel több egy kilogrammnál. A sátorczövek súlya 30 gramm. A sátrak akként készítvék, hogy négy vagy hat is felállítható egymás mellett, ezeknek sátoztámaszait a fegyverrel el nem látott legénység viszi magával. A sátrakat rendszerint a puskákra állítják, csak vihar és nagy esőzés idején alkalmazzák helyette a párnát vagy a szabályszerű sátoztámaszt. A sátorlapot megfelelő nagyságra összehajtva, a katona a hátbőrönd födele alatt hordja. A sátorlap azonfelül kivételesen esőköpeny gyanánt is használható; sőt nedves talajra leterítve, vagy hideg időben mint takaró is megteszi a szolgálatot.“

A turisták a sátor feltámasztására igen könnyen

tiszteletdíj, másodiknak ezüst-érem, ha hatan indulnak úgy a harmadik bronz-éremet nyer. Tét 6 korona.

IV. Juniorok úgróversenye. 3 előírt ugrás és pedig: fejes futammal, salto előre és hátra és három szabadon választott ugrás. Döntő az ugrások szép kivitele és nehézsége. Elsőnek bronz-érem és tiszteletdíj, másodiknak bronz-érem. Tét 4 korona.

V. Kitarló úszás 550 méter (25 hossz). Elsőnek ezüst-érem és tiszteletdíj, másodiknak ezüst-érem, harmadiknak hat indulónál bronz-érem. Tét 6 korona.

VI. Fejesverseny (plunging). Győztes az, a ki egy fejes ugrással a bassin széléről a legmesszebbre halad a vízben. Az ugrás után a vízben kinyúlva kell haladni, mihelyt az ugró akár fejét kiemeli a vízből akár megmozdul ugrása befejezettnek tekintetik. Elsőnek ezüst-érem. Tét 2 korona.

VII. Háton úszás 44 méter (2 hossz). Elsőnek bronz-érem. Tét. 2 korona.

VIII. Buvárkodás. Győztes, ki legkésőbb bukik fel a víz alól. Elsőnek bronz-érem. Tét 2 korona.

Weiner Mátyás

Andrássy-ut 3. sz.

Uraim és hölgyeim! Athléták, kerékpárosok, lawn tennist játszó, evezősök, úszók és torna egyletek Önöket megfogja lepni elegáns sport-divatezikeim olcsó ára

IX. *Térelőny-verseny 110 méter* (5 hossz). Elsőnek ezüst-érem és tiszteletdíj, másodiknak bronz-érem. Tét 4 korona.

X. *Rögtönzött verseny 44 méter* (2 hossz). Résztvehet minden úszó, kivéve ezen nap győztesei. Nevezés a helyszínén. Elsőnek tiszteletdíj egy üveg Irroy pezsgő. Tét 2 korona.

Részt vehet a világ bármely sportegyletének amateur tagja

A versenyeken dressznadrág és sapka viselése kötelező. A versenyzők kötelesek lehetőleg egy- és feltűnő színű sapkát viselni, hogy a versenybíró által könnyen felismerhetők legyenek.

A versenybíróóság ítélete ellen föllebezés nincs.

A nevezettek a Magyar Úszó-Egyesület szabályainak vannak alávetve.

A handicapra való nevezésnél az idegen egyesületek tagjai nevezésükben kötelesek bejelenteni az általuk elért eredményt s ha többször kötelesek lehetnek a három utolsó eredményt. Az adatok elhallgatása győzelem esetén disqualifikálást von maga után.

Az 1895. évi április 20-án tartott rendes választmányi ülés határozata alapján.

Füzesséry Árpád Gr. Hadik Sándor
a Magyar Úszó-Egyesület titkára a Magyar Úszó-Egyesület elnöke.

A nagyváradai tornaverseny.

Tekint. Szerk. Ur!

Talán nem lesz érdektelen, ha a nagyváradai kerületi tornaversenyben résztvevő intézetek, tanulóinak és tanárainak számát, valamint más erre vonatkozó adatait becses tudomására hozom.*)

A résztvevő intézetek a következők:

1. Aradi kir. kath. főgymn.	26 tanulóval és 2 tanárral
2. Aradi áll. főreáliskola . . .	35 " és 1 "
3. Aradi áll. tanítóképzede . . .	30 " és 3 "
4. Brassói ág. ev. főgymn.	10 " és 1 "
5. Brassói áll. főreáliskola . . .	25 " és 4 "
6. Dévai áll. tanítóképzede . . .	25 " és 2 "
7. Fehértemplomi áll. főgy.	32 " és 4 "
8. Kolozsvári kath. főgymn.	30 " és 2 "
9. Nagyenyedi ev. ref. főgy.	40 " és 9 "
10. Nagyváradai kath. főgymn.	120 " —
11. Nagyváradai áll. főreálisk.	40 " —
12. Temesvári kath. főgymn.	60 " —
13. Verseczi áll. főreálisk. . . .	22 " és 1 "

Az idegen tanintézetek tanulói kaszárnyaszerűen lesznek elhelyezve. — Élelmezésük naponta 70 krba kerül; ebéd 45 és a vacsora 25 krba.

A rendező bizottság gondoskodott arról, hogy a Nagyváradra érkező ifjuság idejét a legkellemesebben eltölthesse.

A város a V. és K. Miniszterium által adott 600 frthoz 1000 frtal járult; igaz, hogy ez utóbbinak javarésztét valamint az 1 frtos és 50 kros belépti díjakat a nagyváradai lövész-egyesület szedi, mely egyesület nem kimélve a költséget vállalkozott arra, hogy a Rhédey-kert mellett lévő térségen állandó versenytér és egy sport-pavillont építtet, továbbá a díszítési és a téren lévő rendezést magára vállalta, és ha az idő kedvezni fog, a kitűzött célznak meg is fognak felelni, mert az egyesület élén kipróbált sportemberek állanak.

A verseny reggel 8-tól 12-ig fog tartani. — Díjak lesznek: 2 aranyérem, 22 ezüstérem, 28 bronzérem és 68 oklevél. Ezenfelül a nagyváradai társaskör egy 120 korona értékű ezüst koszorút ajánlott fel azon intézet

*) A legnagyobb örömmel közöljük e sorokat, tisztelettel kérve a rendező bizottságot, hogy a versenyek hivatalosan megállapított eredményét sziveskedjenek annak idején velünk közölni. Szerk.

ifjusága részére, mely minden tekintetben megfelel a kívánalmaknak.

Nagyváradon, 1895. május 23.

Teljes tisztelettel

Kotunovics Sándor
főgym. igazgató, a rendező-bizottság alelnöke

Athleták versenye.

A magyar atletikai club május 19-én tartotta meg nyilvános tavaszi viadalát az Orczy-kertben, eredménye a következő volt:

1. *Juniorok versenye*, síkfutás, távolság 200 méter. Az első díjat, a klub bronzérmét Zachár István nyerte el.

2. *Vándordíj*, adja gróf Andrassy Géza. Síkfutás 402 és fél méterre. Záborszky István, a ki a díjat már kétszer nyerte el, most harmadszor is elsőnek érkezett be, de mert a kikötött 55 másodpercen négy ötöd másodpercczel későbbben, a tiszteletdíjtól végkép elesett s e helyett csak a klub ezüst érmét adták ki.

3. *Távolugrás*. Az első díjnak nyertese (ezüst érem és tisztelet díj) Donhoffer Szilárd 5.64 méter távolsággal; második 5.48 méterrel, Szokoly Lajos lett, aki bronzérmét kapott.

4. *Síkfutás*. Távolság 100 yard. Első lett Lengyel Béla 11¹/₂ mpercz, második Penninger Antal 11³/₈ mpercz alatt. Díj az elsőnek ezüst másodiknak bronzérem.

5. *Kerékpárverseny* juniorok számára. Távolság 1609 méter. Az első díjat, bronzérmét, Rohrer László nyerte.

6. *Bajnoki gátverseny*. Távolság 120 yard. A győztes, ha háromszor egymásután lett első, a bajnok címét kapja. Réthy Pal, a ki előzőleg már kétszer győzött, a kitűzött 16 kétötöd mpercen belül 15 négyötöd mpercz alatt jött elsőnek. Így elnyerte a klub ezüst érmét, az állami arany érmét, serleget és a bajnokságot. Második Szokoly Alajos lett.

7. *Súlydobás*. Szilágyi Gyula, a távolba, mint a magasba való dobásnál győztes lett, 11.21 illetőleg 4.65 méterrel, ezüst díjat és tiszteletdíjat nyert. A második Kropf Geza, ki bronzérmét kapott.

8. *Bajnoki síkverseny*. Távolság: fél angol mértföld. Bajnokjelölt két ízben Dáni Nándor, ki, most a harmadik versenyben szintén győzött, még pedig a meghatározott 2 p. 10 mp. alatt, kiadták neki a klub ezüst érmét, az állami aranyérmét, serleget és megkapta a bajnok-címét.

9. *Távfutás* két angol mértföldre. Öt jelentkező közül csak kettő érkezett be, a többi három útközben fölhagyott a versenynyel. Első Sacher Gusztáv 10.59 percz alatt, második Láng Árpád 11.21 percz alatt. Az első ezüst érmét és tiszteletdíjat, a második bronzérmét kapott.

10. Gróf Szécheuyi Béla-díj. Akadályverseny, 1000 méter távolság. A díjjal összekötött tiszteletdíj csak háromszori győzelem után adatik ki a győztes egyletnek. Dáni Nándor a M. A. C. tagja, ki már kétszer győzött, ma a harmadik küzdelemben egyedül futott és miután a kikötött 3 p.15 mpercen belül 3 p. 9¹/₂ mp. alatt jött be, elnyerte az ezüst érmét és a gróf Széchenyi-féle tiszteletdíjat.

11. *Vigasz-verseny*. A kitűzött tiszteletdíjat. Szokoly Alajos (44 egy fél mp. alatt) vitte el.

Különfélék.

Kiállítási tornacsarnok. Hosszas küzdelem után a tornacsarnok felépítése biztosítva van a közoktatási miniszterium költségvetésének keretében. Sőt az épület tervét is elkészítette Bierbauer István kiállítási mérnök ur.

Előfizetési felhívás. Sztrakay Norbert budapesti vivómesternek (vivóterem Lónyay-utca 7. sz.) „a Magyar kardvívás” mint női testgyakorlat című f. é. junius hóban megjelenő füzetére. (Nevelésügyi és kritikai tanulmány). 10 autotypiai képpel, ára 60 kr. o. é. Tartalma: I. A torna és a női testgyakorlat. II. A vitőr és a kard-

vívás. III. A vívás és a torna. IV. A kardvívás, mint női testgyakorlat. V. Függelék: a) „Vívóverseny- és vívómérkőzés“ Sztrakaytól. b) „Nyílt megjegyzések“ Dr. K. Szabó Istvántól. c) „A legutóbbi nemzetközi vívóverseny“ Sztrakaytól. Feladatom tárgyát a következő kérdések képezik: 1. Ha föltétlenül szükséges a torna mindenkinek kor- és nem-különbség nélkül: akkor mégis miért nélkülözi azt ép a gyöngébb nem, az egész hölgyközönység? 2. Czélszerű és alkalmas-e a törvívás (fleurettezés) a hölgyközönsegnak, akár testgyakorlás, akár szórakozás vagy kedvtelés szempontjából is? 3. Magasabb fokú művészet-e a törvívás a kardvívásnál? vagy tényleg előkészítő alapiskolája a kardvívásnak s mint ilyen szükséges-e föltétlenül a kardvíváshoz? 4. Vajjon a kardvívás helyes irányu tanulása és gyakorlása nem oly lényeges és fontos tényezője-e szintén a testi nevelésnek, mint a torna? 5. Nem pótolhatná-e a magyar kardvívás helyes irányu iskolája a női testgyakorlást, miután azt tényleg még ma is nélkülözi a hölgyközönység? Budapest, 1895. május hó 15. Kiváló tisztelettel a szerző.

A tollat mint a kardot jelesül forgató régi vívómeisterünknek az itt közölt soraiból láthatjuk, hogy mily érdekesnek és egészen új felfogásnak ígérkezik munkája. A füzetet valóban gyönyörű képek fogják díszíteni.

Az „Achilles Sport-Egylet“ f. hó 26-ra kiírt versenyeit Junius hó 23-ra vasárnap délután 3 órára halasztotta el.

A Magyar Kerékpáros Szövetség központi elnökségének m. hó 4-ére kitűzött ülése, mint a „Hunia“ írja határozatképesség hiánya miatt nem tartatott meg. Ugyanakkor két érdekes levél érkezett a szövetséghez, egyik a Magyar A. Clubtól, melyben a versenyszabály javaslatban elfogadott pénzdíjra való tekintettel, minthogy ezt alapszabályai tiltják, a szövetségből való kilépést bejelenti, — a másik Dr. Gerenday Györgytől, melyben az elnöki tisztségről való lemondását nagy elfoglaltsága miatt bejelenti. — Mindkét elhatározást a szövetségre nézve mélyen sajnáljuk, különösen azonban az elnök leköszönését, mert nem tudánk hamurjában sportférfit megnevezni, ki annyira helyén lenne a szövetség elnöki székében, mint volt Gerenday György, ki az egymással versengő egyletek sokszor személyes térre átvitt küzdelmei kívül esve, szakértelmével és tapintatával ki tudta egyenlíteni az elletéteket úgy, hogy elnöklete alatt szövetségünk valóban szép fejlődésnek indult.

Hartel Budapest. Szerkesztőségünk a következő levelet vette. Tek. Szerkesztőség! Tekintve a milleniumra rendezendő nagy vívó versenyt, hogy a nyáron is alkalmat szerezhessek a vívóknak magukat trainirozni, ennél fogva tudatom tisztelettel, hogy az idén kivételosen kéthónapi nyári tanfolyamot rendeztem be, s e tanfolyamra sikerült Hartel János hírneves bécsi vívómestert szerződtetni, ki nálam Junius hó 1-től az oktatást megkezdi. — Ezen tanfolyamra beiratásokat a mai naptól elfogadok. Nők is részt vehetnek külön órákon: Junius 10-től Augusztus 10-ig. Tisztelettel Gróf Vay Lajos egyetemi vívómester. Zöldfa-utca 14.

Vermes Béla, Szabadka város I. ker. országgyűl. képviselője, tüzoltó-főparancsnok, jeles kerékpározó és úszó-sporttársunk, ki jelenleg Felső-Olaszországban nászúton van, érdekes sportadatokat tartalmazó leveleket küldött. Többek között Pisáról azt írja, hogy ott annyi a kerékpározó, mint a szunyog, s őt is egy mjdnem elgázolta. Nincs város a melynek több kerékpár-egylete ne lenne, — szaklapokkal, versenypályákkal rendelkeznek s a versenyre készülők mindenütt angol training alatt állanak. Jellemző, hogy az olasz athléta világban amateur és professionell athléták között különbséget nem tesznek, — a jobb mindenütt győz s a kitűzött pénzdíjakat csengő aranyokban zsebre vágja. Az utak mindenütt igen jó állapotban vannak.

Uj velocipéd lap jelent meg a temesvári „Velocitas“ kerékpár egyesület havi értesítője alakjában. A lapot (Velocitas) az egylet titkára Neuhaus Ernő szerkeszti, mint az első számból látjuk szakértelemmel és érdekesen.

Német lap egy magyar bajnokról. A Bécsben megjelenő „Radfahrer Zeitung“ m. hó 18-án kiadott 20-ik számában közli Dr. Vermes Lajos bajnok, az „A. S. E.“ alelnökének jól tálalt arczképét és életrajzi adatait.

A keszthelyi csónakázó és korcsolyázó-egylet f. évi május hó 12-én tartotta évi közgyűlését dr. Csanádi Gusztáv elnöklete alatt. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után az elnöki jelentés terjesztett elő, melyből megtűtük, hogy a csónakázás mint a korcsolyázás fokozottabb mérvben kultiváltatott, mint az előző években. Az egylet 15 évi fenállása óta a lefolyt évben fordult elő először szerencsétlenség, mely Tagányi Barna honvédszázados és Hegel Győző adótiszt halálával végződött. A szerencsétlenségnek azonban nem az egylet, hanem az illetők maguk voltak okai. Az elnök több tag elhunytáról is tett jelentést. Végül felemlíti Kovács Ferkó egyleti szolga éberségét, melylyel a tavasszal Takách Imre egyleti alelnök életét mentette meg, melyért a közgyűlés nevezett szolgájának jutalomdíjat szavazott meg. Buchberger F. egyleti pénztáros a pénztári jelentést terjesztette elő. Bevétel volt az 1893/4. égy. évben 2365 frt, kiadás 1740 frt. Pénztárban maradt 625 frt. Leltári érték 944 frt. Következett a költségelőirányzat, mely 1310 frt bevétellel szemben 1113 frt kiadás állapított meg. A csónakok téli elhelyezése egy pajta építéssel az ig. választmány megbízott. A tisztujítás a következőleg történt: elnök: Dr. Csanádi Gusztáv, alelnök: Takách Imre, hajóparancsnok: Kiss József, titkár: Biri József, pénztáros: Buchberger Fülöp. Az ig. választmányba 12 rendes és 4 pöttag választatott. Z—e.

A besztercebányai tornaverseny-ről még nem kapunk értesítést s így csak jövő számunkban számolunk be a magunk tapasztalataival is.

Magyar velocipédező győzelme Párisban. A Bordeaux-Paris közti nemzetközi versenyben elsőnek ért be az angol és francia hies velocipédezőkkel szemben a vas megyei, felsőrönöki születésű Gerger Ferencz, ki jelenleg Grácban tartózkodik. — A versenyről és a győztesről közelebb bővebben.

A „Hunnia Magyar Bicykle-Club“ országuti versenye nagyszámu sportközönység jelenlétében folyt le m. hó 26-án, délután, a 100 kilométeres versenyben Fritrich Vilmos 3 óra 39 percz alatt érkezett be elsőnek, (kitűzött idő volt 4 óra) második Niégond Rezső 3 ó. 50 p. harmadik Schwab Béla 4 óra 14 percz alatt. Az 50 km-resben első volt Fabini Henrik 1 óra 51 percz, második Kellner Gyula 1 óra 54 percz alatt. A 30 kilométeres versenyben első volt Katzer Ödön 1 ó. 6 percz, második Bodissy Béla 1 óra 10 percz, harmadik Hegyi Károly 1 óra 10 percz alatt. T. L.

Selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akad. Athléta Club május 5-én tartotta választó közgyűlését, melyen elnökké Roth Gyula és művezetővé Harvich Ernő II-od éves erd. akad. hallgatók lettek egyhangulag megválasztva. Titkár Janussek István lett.

Szerkesztői üzenetek.

„Régenvívó.“ A vívóversenyről irt cikket a tornaversenyek ismét kiszorították. Jövő számban jönni fog. Szives figyelmébe ajánljék a S. Z-g. utolsó számát. **V. L. Szabadka.** Kellő időben küld el arczképed clichéjét, — azt hiszem meg van, — az életrajzzal közölni fogjuk.

A sport közönység figyelmét felhívjuk **Weiner Mátyás** mai hirdetésére.

X Klósz György fényképészeti műintézet Budapest V. Kossuth Lajos-tca 18 sz. I. emeleten Telefon állomás Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű-, és tárgyakról sat. Photolithographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai, fénymasolat.

Weiner Mátyás
Andrássy-ut 3 sz.

Svitterek, selyem verseny-dress, kalapok, sportsipkák, fehérneműk, sportcipők, esőköpenyek, lawn tennis öltönyök és keztük urak és hölgyek részére.

A „Styria“ kerékpárok

mint számtalan esetben elért eredmények igazolják, kitűnően beváltak turoknál és versenyeknél.

A Bécsben 1894-ben megtartott nemzetközi versenykiállításon és az antwerpeni kiállításon 1894-ben a

„Styria“-kerékpárok

a diszoklevéllel és az arany éremmel, tehát a legnagyobb kitüntetésekkel díjazták. Budapesten három első, két harmadik. Lübeckben és Stettinben hat első és egy második díjat nyertek el az ideai versenyeken a „Styria-kerékpárokkal“.

Raktár: Puch János és társa
Budapest, VII., Erzsébet-körut 48. 2-2

Nagy fedett iskola-pálya úgy hölgyek mint urak részére.
Javitási műhely. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hip! Hip! Hurráh!

Uj, képes, athleta-, torna-, regatta- és bicycle sportöltözék árjegyzékem megjelent. Kapható ingyen. **Fraenkel Henrik**, Budapest, Kálvintér 5.

Kerékpár ujdonságok!

A legnagyobb kerékpár gyári raktárban.

Budapest, Károly.-körut 3. szám

Eredeti **Torilhon** és **Dunlop** kerékpárok, pneumatikus abronccsal. — Ezen ujdonságok megtekintése végett van szerencsém a n. é. kerékpár kedvelő közönséget tisztelettel meghívni.

HERBSTER KÁROLY, műgépész

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Préciziós olaj kerékpár-kenésre.

Szakkérfiak és veloczipéd-clubok kitűnőnek ismerték el.

1 üveg ára 25 kr.

Főraktár Magyarország részére.

Neruda Nándor

Budapest, Kossuth Lajos-utca 7.

Ismételárusítók kerestetnek.

Stamm József

műgépész

BUDAPEST,

VIII. ker.

József-körut 40. sz.

Ajánl kitűnő

KERÉKPÁRT

csak 130 frt. Bicycle permatik, lámpával és csengővel együtt. 2-10

Javitásokat olcsón elfogad. — Pontos kiszolgálás.

Eisenschiml és Wachtl

BUDAPEST,

IV. ker.

Váci-utca 12

Gyár és raktár:
BÉCS.
Kaiserstrasse 62.
Mindenféle fényképeseti gépek és készületek.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Pártoljuk a honi ipart!! Adria kerékpárok

az angol gyártmányokkal teljesen egyenrangú de sokkal olcsóbbak kaphatók

Deményi és Angyal

kerékpárok gyári raktárában

Budapest, Andrassy-út 50. szám.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Mindenki nyerhet a

tőzsdén, mert cégem csekély fedezettel vállal el megbízásokat az általam ajánlott értékpapírok vásárlására. Pénzt váltókra hitelképes egyénekre közvetíték 7 százalék mellett, úgyszintén katonatisztek részére, amortizációs kölcsönök az ingatlan legmagasabb értéke erejéig 5 és fél-százalékra, második és harmadik helyre. Építkezési hitelt és konvertálásokat lebonyolítok. Gabonavételre és eladásra megbízásokat kis jutalék mellett vállalok el.

SCHWARCZGYULA

tőzsde-, termény- és kereskedelmi bizományi üzlete
Budapest, VII. ker., Klauzál-utca 8. sz.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

**megjelen havonként
kétszer.**

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ
Ferencz-körut 16.

PORZSOLT KÁLMÁN
József-körut 5.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal
Budapest, József-körut
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet
Első Magyar Vivő-Egylet,
Érsekújv. Vivő- s Torna-Egyes.,
Főv. Vivő-Club,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivő-Egyes.

Kolozsvári Athletikai Club.
Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivő-Egylet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei vivő- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivő-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,

Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,
Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyői Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egyl.
Sátoraljai helyi Korcs.-Egyl.
Selmeci Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Ujvárhelyi Korcs.-Egyl.,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Ifjúsági tornaversenyek.

A napokban folytak le az ország négy vendégszerető városában több mint ötezer tanuló részvételével az ifjúsági tornaversenyek. Mindenütt úgy a hatóságok, mint a magánosok részéről a tanulósság a képzelhető legteljesebb, a legáldozatkészebb, legszeretetteljes fogadtatásra talált. A városok által maga a nemzet ölelte keblére a szép magyar ifjúságot. A néző közönség könnyes szemekkel gyönyörködött a haza virágában. A mosolygó gyermekarcok földérették a legfásultabb szívet is. Nemzeti dalaink éneklése az ifjak ajkáról mint ima szállt az égbe.

Nagy és tanulságos napok voltak e versenyek napjai. A magyar közönség nemcsak lelkesedni tud, az az ifjúság testi erősödéséért, hanem áldozni is; a magyar ifjúság pedig fenyesen bizonyította be, hogy ez áldozatra, e szeretetteljes felkarolásra valóban méltó. E derűs, mosolygó kép egy szebb jövő záloga, mikor az ifjúság testi nevelése nemzeti érdeklődés tárgya lesz, mikor e versenyek nemzeti ünnepekké válnak.

Köszönet és hála illeti e sikerért első sorban a kultuszminisztert, ki a szépen fellendült ügyet figyelmére méltatja, másodsor Debreczen, Besztercebánya, Győr és Nagyvárad igazi lelkes közönségét és hatóságát.

Es ha most e versenyek általános sikere, a kedvező összbnyomás hatása alatt is a tapasztalt hiányokat és kisebb hibákat említjük fel, tesszük ezt azért, mert e nemzeti fontosságú ügy érdekében van, hogy ép, hibátlan állapotban gyökeresedjék meg.

Hogy ma még kifogásolni valót könnyű találni versenyrendezésükben, azt ne csodálja senki. Nálunk e dologban úgy maguk a tornatanárok, annál inkább a laikus rendezők nem elég tapasztaltak és a dolog általában nem is veszik olyan szigorúan, mint kellene. E versenyeket legtöbbször mulatságos látványosságnak tekintik, melynél a bíróságok igazságos ítéletét befolyásolhatónak vélik. Ez a legnagyobb tévedés?

A versenyek, de kiválóan a tanulói versenyek erkölcsi alapja csak az igazságos ítélet lehet. Vagy mily hatással van az ifjúság ersőlcsi felfogására, ha látják a gyengébbet győzni az erősebb felett a tanár fortélyá,

mondjuk családja által. Mit szóljunk például mikor egyik tornatanár miniszteri kiküldötti (!) hatalmával addig versenyezteti újra, meg újra (háromszor) a fiukat, míg végre a saját tanítványa lesz a győztes. Milyen győzelem az a kötélfuzásnál, melynél egyik csapatban maga a tornatanár is segít húzni! Milyen dicsőség egy iskolára nézve, ha a bíráló szakemberek véleményével szemben egyes iskolák befolyásos szöszölőjük szavára kiténtetésben részesülnek a jobbak rovására.

A minisztérium az első tornaverseny alkalmával sietve kidolgoztatott egy verseny-szabályt, mely ugyan több dologban hibás és hiányos, de mégis szabály, melyhez, míg jobb nem készül, alkalmazkodni kell. Azonban több alkalommal ezt is semmibe vették a versenybírák és így követtek el igaztalanságokat. Pedig a versenyző ifjak e szabályokat, legalább a fővárosiak, nagyon jól ismerik. Mit gondolhat az ily ifju versenyzők, mikor látja, hogy a felette ítélő azt sem tudja, miként kell ügyességét elbíralni?

Megtörtént több helyen, hogy a közönség betolakodott a versenyterre a részt nem vevő ifjúsággal együtt és lármájával maga akart itélni és sokszor ítelt is.

De elég ennyi! Ezeket is főképp azért hoztuk fel, hogy a millennaris nagy tornaverseny küszöbén figyelmeztessük a hivatottakat a komoly előkészületekre, mert a világ szemelláttára nem hozhatunk szégyent a magyar sportra.

Az ifjúsági tornaverseny nem a tornatanárok versenye, hanem a tanulóké, járjanak azok bármelyik iskolába. E versenyeknek magasztos nemzeti célja nem türi meg az igazságtalanságot, a rendetlenséget, a kapkodást. Ugy az ifjúságot, mint a nagy közönséget nevelni kell a nyílt, igazságos küzdelem gyönyörére.

Szép cél lebeg előttünk: az erős, edzett magyar ifjúság és ezen ügyért lelkesedő közönség. E nagyra törő munkában annyi biztató jel mutat a győzelemre, hogy a felmerült kisebb hibák nem veszik el jó reményünket. De megvárhatjuk az államtól, illetőleg a kultusz minisztériumtól, hogy addig nem engedi át a tanulók versenyének ügyét a közönség kezébe, míg ezt magát nem vezette bele a rendezésbe annyira, hogy meg tudjon felelni feladatának. Baj, de úgy van, hogy a mi közön-

ségünk még nem ért az ily dolghoz. Hanem annál szebb, hogy lelkesedik, áldoz és közrehat a munkában, csak vezetni kell.

A német, az angol könnyen boldogul e téren, náluk a versenyekben nevelkedett fel a mi nemzedék. Mi még egy emberöltővel vagyunk hátra. De biztat a mostani versenyek általános sikere, hogy nyomukba lépünk. Éppen az ifjúsági versenyek fognak dologhoz érő közönséget nevelni, mely a versenyeket nemcsak látványosságnak tekinti, hanem oly fontos nemzeti ügynek, melyért lelkesedni, munkálkodni és áldozni hazafias kötelesség.

Porzolt Jenő.

A debreczeni tornaverseny tanulságai.

A kerületi tornaversenyek üdvös intézménye Debreczenben hozta össze az Alföld erőteljes tanulóifjúságát mintegy viruló koszorut, melynek keretét a határos felvidék ifjai alkották. 24 intézet 900-nál több tanulóval közel 60 vezető kíséretében jelent meg a híres futó homokon, hogy a mindinkább nemzetivé leendő eszméért nemes versenyre keljen hol tisztán a nemes eszme szolgálatában hol egy-egy intézet jó hírnevéért.

Mint minden tornaverseny úgy a debreczeni is nem csak hatalmas megnyilatkozása a fiatal nemzedék erejének, de egyuttal fölötté tanulságos is arra nézve, hogy az erő eszméje mindinkább fejlődjék és tökéletesedjék és egyre nemzetivé legyen. A kezdetén már túl vagyunk s így nem szabad esetleg a kezdet nehézségeivel takaródnunk s az illetékesek összhangzó nyilatkozatai arra vallanak, hogy a jövőre nézve mindig többet tanulunk. Ezt nemcsak az ügy parancsolja nekünk, de követeli azon áldozat is, melyet úgy a résztvevő intézetek, de maguk a vendéglátó városok is egyaránt hoznak. És éppen azért az intéző köröknek mindent el kell követniök, hogy az ügy semmi tekintetben csorbát ne szenvedjen. Két tényező az főképp, melyektől biztos sikert remélhetni. Az egyik az ifjúság szabatos kiképzése, trainirozása, a másik pedig a helyes *helyi intézkedés*.

Elsőre nézve csekély kivétellel nem volt panasz, habár a talaj nem az, melyen az alföldiek mint a felvidék egyformán mozoghatnak, s így nem csoda, hogy sok csapat „elvesztette a talajt a lába alól”, s habár egyes intézetek ifjúsága óriási különbségeket tüntetett fel. Ez azonban sem a vezetők sem a csapatok hibája, hanem helyi körülmény, melyet a bírálónak figyelembe kell vennie. Láttunk nagyon kezdetleges mozdulatokat és gyakorlatokat, de ezekre is a figyelmeztetést az ügy érdekében inkább jó akarattal, mint gúnynyal kell adni és venni.

Sok szabad gyakorlat kivitele nem volt megfelelő, a rend gyakorlatok sem feleltek meg mindenütt a szabályzatnak; volt túlzás itt-ott a szertornázásnál és a szép füzérek mellett voltak czirkuszba való productiók is. Ilyenekké elfajulni engedni tornázásunkat nem szabad. A tornázás mellől hiányzik a vígtárs *az ének*, mely különösen a nemzetiségi vidékeken igen jó szolgálatokat tesz a nemzeti ügynek. A paedagogia veszedelmes ellenséget tüntet fel itt ott a *csempészet*-ben, melyet némely vezető könnyelműen űz az ifjúsággal, a midőn egy ügyesebb tornázót a „dicsőség” kedvéért álnév alatt más osztályba vagy csoportba becsempész. Ez nevelési bűn, melyet minden lépten nyomon irtani kell.

A helyi intézkedések vonatkozhatnak először a sorrend helyes összeállítására, a főpróba és a versenygya-

korlatok vezénylésére. A sorrenden végigtekintve a 13 számot, ha csak nem végeztetjük katonai pontossággal, hosszúnak találok; ez az ifjúságot, melylyel dél-előtt még próbát is tétetünk, okvetlenül kifárasztja. S ha nem akarunk valamely számról lemondani, beoszt-hatjuk olyformán, hogy nem végeztetjük minden intézettel azon gyakorlatot, a melyre jelentkezett, hanem gondunk van rá, hogy a közös gyakorlatokat kivéve minden intézet egy-egy külön szám gyakorlatot mutasson be.

A főpróbán végeztessük a közös gyakorlatot mind és készítsünk el mindent, még a legkisebb dolgot is előre, nehogy akkor kelljen az időt vele eltölteni. Így pl. a szózat nem lett begyakorolva, miért is befejezésül az ifjúság egy része a Hymnuszt, másik része a Szózatot énekelte, s még szerencse, hogy hangverseny nem lett belőle; az ütemet pedig ne adjuk eső-ernyővel és ne használjuk azt gyakorlatok közben sem.

A közös gyakorlatokhoz osszák be az intézeteket oszlopokba, lehetőleg úgy, hogy az egész sereg parraleogramába álljon fel és ne állítsák fel, különösen a hol elég tér van közel a néző közönséghez; ez által elvész a szabad gyakorlatok azon megkapó hatása, a melyet csak az egész tömeg, nem pedig csak az előállók a nézőre gyakorolhatnak.

A bírálók megválasztásánál osszunk be minden csoporthoz egy-egy vagy két bírálót, mert nagyon elkedvetlenítőleg hat az ifjúságra, ha pl. a magas ugrás vagy távolugrás összes csoportjainál csak egy bíráló van, és más hiányában kiki csak a saját intézetbelit engedi a versenyhez, a többieket pedig visszatartja. A siker fokának megállapítására és a multakkal való összehasonlítás végett vegyük jegyzőkönybe a testi ügyesség fejlődöttségét úgy az ugró, mint a futó versenyénél.

Hozzuk tisztába már egyszer a kötélhuzás versenyt; különben sem hat valami emelőleg a nézőre, ha a nyers erő küzd egymás ellen, de hogy egy csapat a másikat 3 perczig nyúzza avagy egy csapat esetleg tiszser húzzon egy diszoklevélért, ez nem ember, hanem állat-kinzás.

Ügyeljünk arra, hogy hivatlanok ne biráskodjanak és az ifjúság a bírálókkal ne feleseljen; tartsunk szigorú rendet és az ifjúságot a tartalékban.

A mi az elismerést illeti, ne legyünk fukarak a jutalmazásban; az eszme evvel nem fog nyerni, sőt ellenkezőleg, veszít. A tornaversenynek nem az a czélja hogy csak egy-két intézetet kitüntessünk diszoklevéllel; a mely intézet jól végezte a dolgát, adjunk neki elismerő oklevelet, de ne szavaztassunk 15 versenyző közül egynek diszoklevelet, a többi 14-nek semmit. Ezzel a tornaversenyek az országos dalversenyek sorsára jutnak és többé lábra nem állítjuk.

A helyi intézkedésekhez tartozik végül az elszállásolás és az ellátás. Habár a társulás szintén jellemképző és a tanuló sokat tapasztalhat, nem tanácsos sok intézetet egymáshoz közel vagy egy épületben elhelyezni; az ifjunak nem csak koránál fogva, de mint versenyzőnek is nyugalomra van szüksége; ez pedig nagy tömegben nem lehetséges.

Szintugy kivihetetlen a tömeges élelmezés is; ha mindjárt van is helyiség 100—200-nál többet ellátni egyszerűen alig lehet. Hiába való ott a jó akarat; fél kosztot versenyezni nem lehet.

Hátra van még két általános észrevételem. Általában feltűnt, hogy a közoktatásügyi kormány sem biztost nem küldött, sem magát a versenyen nem képviseltette. Másrészt köszönettel és elismeréssel kell adoznunk első sorban a közoktatás és közlekedésügyi kormánynak,

hogy lehetővé tette az olcsó utazást, továbbá az üzletvezetőségnek szíves készségeért és azon buzgó városi és fáradhatlan középiskolai igazgató és szíves tanártársaknak, kik nekünk vidékieknek a hatalmas és székvárosban töltött napokat oly élvezetessé tették.

M. J.

A Nagyváradai tornaverseny.

(A „Nagyvárad“ után.)

Még hajnali idő volt a városi ember számitása szerint, mikor a tornászok tarka rajai már ellepték a főgymnasium felé vezető utcákat, melynek udvarán fél 7 órára volt kitűzve a sorakozás. Gyors rendezkedés után pont 7 órakor megindult hosszú oszlopsorban az 535 tornászifjúból álló tarka menet, élén a vig marsokat játszó katonabandával. A diákokat 32 tanár vezette a versenyterre.

Az utcákat, ablaksorokat a kora reggel daczára, az érdeklődők százai lepték el, megtapsolva, éljenezve a merev főtartású, délczegen masirozó tornászszereget.

A versenyterre fél 8 óra után érkeztek ki. A több ezerre menő nézőközönség, melynek tömegében ott volt Nagyvárad egész előkelősége, lelkesen tüntetett a derék bajnokok mellett, mikor bevonultak.

Izlésesen díszített zászlós-árbócok határolták a pompásan elkészített versenyhelyet, melynek elő részében emelkedett a széles, magasra épített tribün, elől a döntők asztalával, két oldalt a hölgypublicumnak fentartott hosszú padosorok szegélyezték az utat.

Fél nyolcz után érkeztek a tanulók a versenyterre s három oszlopba állottak fel és az ünnepélyt a Hymnus elneklésével nyitották meg Kersch Ferencz énektanár dirigálása mellett a katonazenétől kísérvé.

Rátkay József nagyváradai tornatanár, a ki a fővezényletet vitte, jelentést tett a zsüri elnökének, dr. Beöthy László főispánnak, a ki üdvözölte az ifju bajnokszereget. Az összes intézetek felállottak szabadgyakorlatokra. A mozdulatok könnyedségét, szimetriáját, a tornaművészet arabeszkjeit a szabadgyakorlatoknál lehet legszemléltetőbben bemutatni és ez itt is fényesen igazoltott.

Nagyon szépen csinálták a katonai gyakorlatokat az aradi liceumisták, úgy hogy mindvégig koncentrálni tudták az érdeklődést daczára hogy több intézet, köztük a nagyváradai gymnázium is ügyeskedett.

A versenyfutásnál verseczi és aradi szín vezetett. Tíz óra előtt fürge, vörösvállszallagos biciklis ad jutansok vitték szerte az oszlopokhoz a hirt, hogy a szertornázá kezdődik, nyujtón és lovon bemutatott gyakorlatokkal.

A nyujtón a nagyenyediek bravouros mutatványokkal frisitették fel a közönséget. Nemcsak a nyers erővel imponáltak, hanem mozdulataik elegáns szépségével is.

A közönség rokonszenvét annyira megnyerték már akkor a derék enyedi fiuk, hogy amikor rájuk került sor, mindenki őket tapsolta, éljenezte, habár egyszerre négy-öt csapat is küzdött a versenybírák előtt.

A lovon a nagyváradai gymnázium ifjainak speciális mutatványait dicsérték, nagy ügyességet fejtettek ki a temesvári diákok és tapsban bőven részesültek a brassói gymnázisták is.

A sulydobás és emeléseknél, megcsappant az érdeklődés habár a masszív mutatványoknál erős bírok volt az összes intézetek között.

A korláton először temesváriak, azután enyediek

gyakorlatoztak. A temesvári gymnázisták bővebb programmal álltak elé s a tornászok ezen a szeren sokkal elasztikusabbak is voltak; ami a nagyobb gyakorlatnak tudható be. A brassóiak a gyors és pontos mozgásokra fektettek nagy sulyt, de kivált a nagyváradai gymnázisták ügyes csapata is.

Az egyszerre többféle alakban bemutatott ugrásoknál (magas- és távolugrás, ugyanez ruddal) Nagyvárad és Temesvár küzdöttek legjobban.

A rövid ideig tartó kötéluzással a versenyek komoly része befejeződött.

Négy órai gyakorlatozás után frissítőül a játékokra került a sor.

Déli 12 órakor a bíráló-bizottság félre vonult, hogy az egyes versenybírák által megállapított versenydíjak kiadásának foganatosítására a versenyeredményt összegezzék.

Előbb azonban a már fogyó erejű tornászok eldefiliroztak a döntőki páholy előtt s hármass oszlopot képezve, záradéku a Szózatot énekeltek el a katonazenekar kísérete mellett.

A derék bandisták különben a versenyek közben is egyre erősítették muzsikával a tornászokat.

A csapatokat most pihenőre vezették árnyas helyekre. A majdnem óra hosszat tartó pihenőt — míg a zsüri tanácskozott — arra használták fel, hogy a tanárjaik és a győztesek mellett tüntessenek. Vállukra emelték és éljenzés között hordozták körül.

Háromnegyed egy órakor Sal Ferencz polgármester örömet fejezte ki a lélekemelő verseny szép lefolyása fölött és mielőtt a versenyt befejezettek jelentenné ki, üdvözli a mérkőzésben résztvett ifjakat tanárjaikkal és fölkéri Mezey Mihályt a bíráló bizottság elnökét, hogy a verseny eredményét hirdesse ki. A jutalomdíjakat a nyerteseknek Sal Ferencz polgármester azonnal átadta.

Mezey Mihály a versenybírótság döntését a következőkben hirdete ki:

Kitüntetések.

A nagyenyedi ev. ref. főgymnasium a legfegyelmézettebb mutatóványáért és egyéni versenyekben is legtöbb díj elnyeréseért a legelső díjat, a „Nagyváradai tornakör“ által adományozott ezüst koszorút nyerte.

Arany érmet, mint az egyéni versenyekben legtöbb díjat nyert ifjak, kaptak: Hoffmann Ferencz nagyenyedi gymnasiumi VI. osztályu tanuló, Sztoján Tivadar aradi tanítóképezdei IV. osztályu tanuló. Egy aranyat pedig Lukis Gyula temesvári gymnasiumi VI. osztályu tanuló.

Versenydíjak.

Az egyéni versenyekben részt vett ifjak és tanintézetek a következő versenydíjakat nyerték:

1. Ezüst érmet nyertek: Wéber Lajos Déva, Osztie Béla Aradi képezde, Bába Péter Fehértemplom, Lukits Gyula Temesvár. Lorencz Miklós Aradi tanítóképezde, Bukovetcz Ferencz Temesvár, Hedvigy Gábor Nagyváradai gym., Lukits Gyula Temesvár, Juhász József Dévai tanítóképezde, Soós József Brassói gym., Hoffmann Ferencz Nagyenyed, Zerelles Márton Brassói gym., Getmann Imre Versecz, Sztoján Tivadar Aradi képezde, Hoffmann Ferencz Nagyenyed, Marczel János Brassói réal., Zereles Márton Brassói gym., Sztoján Tivadar Aradi képezde, Deutsch Aradi réal lóugrásért, Horváth Boldizsár Temesvár. Bende Vilmos Brassói réal, Teutsch Hellmud Brassói gym, 2. Bronz-érmet. Kóumbán Lajos Déva, Udvardi József Aradi képezde, Hantke Emil Nagyváradai gym., Udvardi József Aradi képezde, Medvigy Gábor Nagyváradai gym., Antalóczy Nándor Nagyváradai gym., Marczel János Brassói réal, Bába Péter Fehértemplom, Heritz Károly Temesvár, Oszter Ferencz Temesvár Középepy Kálmán Nagyváradai gym., Sindelác Vendel Temesvár, Hoffmann Fe.

rencz Nagyenyed, Tillger Miklós Temesvár, Marczel János Brassói reál. Juhász József Déva, Boga Pál Kolozsvári gymn., Horváth Boldizsár Temesvár, Hoff Mór Brassói gymn., Valton Géza Kolozsvár, Konecz Albert Nagyenyed, Horváth Boldizsár Temesvár, Kovács Ferencz Dévai, Jolánkay Aradi reál. Oszter József Temesvár, Pajor József Nagyváradai gymn., Jolánkay Aradi reál. Zilahy Kálmán Nagyváradai reál. 3. Oklevelet. Kanabé Dezső Aradi tk. Bende Vilmos Brassói reál. Kjtiz Péter Temesvár, Osztrovszky József Aradi tk. Gungi Ferencz Temesvár, Schannen Péter Déva, Kolumbán Lajos Déva, Heritz Károly Temesvár, Deutsch Aradi reál. Bezsán Kornél Nagyváradai gymn., Oszter Ferencz Temesvár, Középeßy Kálmán Nagyváradai gymn., Kiss Sándor Nagyváradai gymn., Boros Vazul Nagyváradai gymn., Weber Lajos Déva, Pandell Vilmos Versecz, Tarkonya Szvitzsláv Fehértemplom, Pittner Aradi gymn., Bende Vilmos Brassói reál. Bekker Vendel Temesvár, Antalóczy Nándor Nagyváradai gymn., Tillger Miklós Temesvár, Bezsán Kornél Nagyváradai gymn., Bertin Lajos Temesvár, Bába Péter Ehérttemplom, Marczel János Brassói reál. Klug Péter Dévai tk, Koltai Kornél Nagyváradai, Poyvár Jenő Nagyváradai, Mosdósy Andor Temesvár, Osztie Béla Aradi tk. Inke György Brassói reál. Konecz Albert Nagyenyed, Brudner Ignác Brassói reál. Strifler Ferencz Aradi, Prandell Vilmos Versecz, Feder Vilmos Kolozsvár, Kovács Ferencz Dévai, Mandel Viktor Nagyváradai gymn., Középeßy Kálmán Nagyváradai Mandel Viktor Nagyváradai gymn., Smerekár János Déva, Székely János Nagyenyed, Silbereisz István Aradi gymn., Sanciai Aurél Brassói gymn., Berga Pál Kolozsvár, Inke György Brassói reál. Litán Gergely Kolozsvár, Bogdán Antal Temesvár, Tarkonya Szvitzsláv Fehértemplom, Temesvári gymnasium katonai gyakorlatért. Nagyenyedi gymnasium katonai gyakorlatért. Aradi tanítóképezde katonai gyakorlatért. Dévai tanítóképezde katonai gyakorlatért. Nagyváradai főgymnasium katonai gyakorlatért. Fehértemplomi főgymnasium kötélfuzásért. Dévai tanítóképezde kötélfuzásért. Aradi tanítóképezde kötélfuzásért. Fehértemplomi főgymnasium tornajátékért. Brassói reáliskola tornajátékért. Nagyváradai főgymnasium tornajátékért. Aradi tanítóképezde tornajátékért. Dévai tanítóképezde tornajátékért. Nagyenyedi főgymnasium buzogánygyakorlatért. A versenyeredmény kihirdetések a nyertes ifjakat megéltjezték. Az első győztes nagyenyedi főgymnasium. élen a katonazenekarral kezdte meg a sort a visszavonulásra. Az intézetek a versenytérről zgyenesen a szállásukra. onnan az élelmezési helyeikre vonultak.

A kecskeméti reáliskola ünnepéye.

Az állami főreáliskola 25 és Hanusz István igazgató 30 évi tanári kettős jubileumával e hó 4-én együtt ünnepelt Kecskeméti polgársága, közlelről és távolról jött vendégek, fényes tanúbizonyosságául annak, mily fontos kulturális tényező e város fejlődésében a jubiláló tanintézet. A lefolyt negyedszázad alatt alig volt valamely fontosabb mozzanat a város történetében, melynek előrevitelében ne működött volna hatásosan közre a reáliskola. Es ma, bár szűk helyiségeiben már alig tud elférni, modern felszerelésével, könyvtáraiban feltalálható szellemi kincseivel, a tanári testület intellektuális, pedagógiai és irodalmi erejével a vidék elsőrangú iskolái közé küzdötte föl magát. Nincs oly híres multja, mint a másik százados két kecskeméti középiskolának; de van jövője. melynek legszebb záloga az imént betöltött 25 esztendő.

A sok más ünnepély mellett a közönség élénk érdeklődése mellett az ifjuság tornaversenyvel ülte meg e nagy napot, melynek lefolyásáról a következő sorokat vettük:

A szabad- és rendgyakorlatok, az ütemre történő kar- és lábendítések, kézcspások stb. bravouros módon mentek végbe. Káprázató látvány volt ezután a műmenetelés, a sorok egymásba olvadása, savarodás, igazodása, a négyszögben, csiga és kigyóvonalban való

járás-kelés stb. Ép oly bravouros volt a katonai rendgyakorlat egy szakasz felsőbb osztálybeli tanulóval. A szabatos mozdulatok, a fejlődések, fordulások, állás- és helyváltozások, elismerő bravókra indíták a nagy számú katonatiszti nézőket is. Egy tiszt tréfásan megjegyze, hogy nem hiába kölcsönzi hát az iskola a házi ezredtől a dobos trombitát, mert azok egész katonai szellemet öntöttek a diákságba. Közben a cigány húzta a buzdítót.

Következtek a versenyek. A versenybírósg tagjai voltak: Biff. Ferencz főhadnagy a Mollináry-ezredben, Kiss Béla tornatanár, Horváth Lajos huszár-főhadnagy, dr. Magyar István kir. alügyész, dr. Molnár Károly, Seemann Kálmán tanár, dr. Szeles József Tomka E honvédhuszár-f.-hadnagy. A bíróság a következő tanulóknak ítelt ezüstérmeket: a magas ugrásban Stern Béla III. o. tanuló (115 cm.) Maletaski György V. o. tanuló (170 cm.*) Suschnik József VII. o. tanuló (250 cm.); a szabad ló-ugrásban Tápai Zsrgmond VII. o. tanuló; a futásban Somogyi Ralázs I. o. tanuló; Periak Gykrgy II. o. tanuló; Hornyik József III. o. tanuló; Maletaski György V. o. tanuló; a gátversenyben Concert Béla VI. o. tanuló és Mihailich Győző VIII. o. tanulónak. Bronzérmeket kaptak: Hzrnyik József III. o. tanuló (140 cm. magas ugrás), Velzer Alajos VI. o. tanuló (165 cm. magas ugrás), Tápai Zsigmond és Bolc Henrik VII. o. tanulók (240 cm.), Mihailich Győző VIII. tanuló (szabad lóugrás), Tamássy Lajos I. o. tanuló, Tóth Béla II. o. tanuló. Moszer Károly III. o. tanuló, Costian Romulus IV. o. tanuló, (futás): Tápai Illés VI. o. tanuló és Tápai Zsigmond VII. o. tanuló (gátverseny). Elismerő oklevelek jutottak: Mihály János IV. o., Molitórisz Károlz I. o. Skultéti János II. o., S. Kovács Kálmán III. o., Pigethy Antal VI. o. és Bolc Henrik VII. o. tanulóknak.

A birkozás tiz párral s a kötélfuzás az I. és II. osztály növendékeivel képviselték a verseny komikumát. Nyolc óra felé járt uár az idő, úgy kogy az érdekes játékokból csak a rugó labdát (V. és VI. oszt. s a hajító-gömböt lehetett bemutatni, de így is kitünt, mily testedző és mulatságos sport az ilyen labdajáték.

Holosnyai Ambrus tornatanár fsmét egy fejjel nőtt, a hozzáértő közönség szemében. Az ünnepélyes dljkiosztást f. hó 6-ára halasztották. Mihailich Győző tfjusági elnök, mint egyaránt kitűnő tanuló és tornász kapta a Sággy Mihály ügyvéd úr által fel ajánlott 10 koronát.

Pár perc elatt kiürült a tornatér csak a méla holdsugár hintett rá ezüst fényt. Kihalt onnan az élet, de annál zajosabb volt a vendéglő környéke. Nem győzték kiszolgálni a tömérdek vendéget, a diákságnak pedig Hanusz igazgató adatott ingyen vacsorát.

Nagy-Enyed-e vagy Temesvár?

A nagyváradai tornaverseny alkalmából az ottani tornakör egy ezüstkoszorút tűzött ki első díjul azon intézet számára, mely minden irányban kiválik a többi fölött. A versenybírósg ezt a koszorút a nagy-enyedi ev. ref. főgymnasiumnak ítélte oda. Lássuk ez ítéletnek alapját számokban! A hivatalos versenybírósgai ítéletek szerint 40 enyedi tanuló közül nyert díjat három tanuló, vagyis $7\frac{1}{2}\%$, 60 temesvári gymnasiumi tanuló közül 13 tanuló, vagyis $21\frac{2}{3}\%$. Melyik intézetet illeti meg az elsőbbség a nyertes tanulók száma szerint, Nagy-Enyed-e, vagy Temesvár? A hivatalos versenybírósgai ítéletek szerint Enyed nyert 2 ezüst érmet, Temesvár pedig ötöt, Enyed 2 bronz érmet, Temesvár hetet, Enyed 4 oklevelet, Temesvár tizet; Enyed tehát összesen nyolczat, Temesvár huszonkettőt. Kit illet meg tehát az elsőbbség a kivivott díjak száma szerint, Enyed-e, vagy Temesvárt? A hivatalos versenybírósgai ítéletek szerint Enyed 8 dija közül 4 volt érem, vagyis az összes díjak 50% -a volt első és második díj, a temesváriak 22 dija közül 12 volt érem, vagyis a katonai rendgyakorlatokért

*) Ez igen szép eredmény, csak jól mérték-e?! Szerk.

első díjult nyert oklevéllel együtt az összes díjak 50%-a volt első és második díj. Kit illet meg az elsőbbség a kivívott díjak becse és értéke szerint, Enyedet-e, vagy Temesvárt? Enyed részt vett 6 versenyben (rendgyakorlatok, korlát, nyújtó, súlydobás, kötélhúzás, játék), Temesvár 12-ben, vagyis a bak kivételével mindegyikben. Kit illet meg az elsőbbség a sokoldalúság tekintetében, Enyedet-e vagy Temesvárt? Es kinek a győzelmei jelentenek többet, a minden versenyben küzdő és fáradozó Temesvári, vagy a félannyi versenyben résztvevő s közben nagyokat pihenő Enyedéi? Enyed és Temesvár ötször álltak egymással szemben: a katonai rendgyakorlatokban, a korlátban, nyújtón, súlydobásnál és a kötélhúzásnál és háromszor győzte le Temesvár Enyedet, a rendgyakorlatokban, a súlydobásnál és kötélhúzásnál. Kit illet meg az elsőbbség, Enyedet-e vagy Temesvárt, azokban a versenyekben, melyeket Enyed maga választott s melyekben bizonyára erősebb, mint azokban, melyekben résztvenni nem is óhajtott? Melyik tehát az első, Enyed-e vagy Temesvár? A kérdés föl van vetve, feleletet azonban nem adunk rá, hiszen a számok beszélnek. De nagyon szeretnők, ha a nagyváradai versenybírók megmagyarázná, hogy lehetséges abban a pillanatban, midőn kihirdeti, hogy Enyed 8 díjat nyert, Temesvár pedig huszonkettőt, kijelenteni azt, hogy a koszorú Enyedé és elrendelni azt, hogy a hazavonulásnál Enyed legyen a menet élén, mint a legtöbb győzelmet aratott intézet. *És nagyon szeretnők megtudni azt is, vajjon helyesnek, üdvösnek, célszerűnek tartja-e a nagyváradai versenybírók ezen eljárást különösen tanuló ifjakkal szemben, kiket az iskola szünet nélkül az igazság szigorú követésére tanít.* Egy csomó kérdés merült föl még bennünk a n.-váradai tornaverseny eredményének kihirdetése után, s midőn ezekre feleletet kerestünk, egy újabb kérdésre bukkantunk, mely szives feleletre vár: Semmi áron sem volt-e megtérhető, hogy a temesvári főgymnasium ugyanazon tanév végén másodszor győzze le azokat a tanintézeteket, melyek elől a tanév elején a kolozsvári tornaversenyénél már egyszer elvitte az első díjat?

Ries Ferencz,

Hunyady László,

temesvári főgymnasiumi tanárok.

E fentti sorokat közölvén a „Nagyvárad“, a lap felelős szerkesztője, a versenybírók jegyzője az alábbiakban igazolja a bíróság ítéletét. Ez okadatoláshoz nekünk csak az a megjegyzésünk, hogy az ítélet kihirdetésekor, sőt a díj kitűzésekor is hangoztatni kellett volna azon elveket, melyeknél fogva meg fog bíraltatni a „minden irányban legkiválóbb“ intézet. Az iskolai fegyelmet a tornaversenyeknél tekintetbe venni okvetlen szükséges, de főelvül kitűzni nem lehet. A versenyek ügyét a legmelegebben felkaroló N—d szerkesztőjének, Láng Józsefnek sorai a következőleg szólnak:

„A temesvári két tanár úr nyolcz kérdésbe foglalja össze szemrehányásait az ezüstkoszoru sorsa felől.

Válaszunk azokra együttvéve a következő:

1. A temesvári kath. főgymnasium nyertes tanulóinak száma a kivívott díjak száma szerint, igaz, hogy az első helyen vannak, de a nagyváradai főgymnasium után létszámban is első helyen voltak.

2. Daczára, hogy huszonegy díjat nyertek (és nem huszonkettőt) a temesváriak, az ezüst koszoru első

díjra nem voltak méltók, mert nem feleltek meg az ezüst koszorúhoz kötött pályafeltételeknek. A nagyváradai tornakör, mint a pályadíj adományozója minden irányban kiváló intézetnek adni rendelte az ezüst koszorút. Már pedig a temesvári kath. főgymnasium a legszükségesebb irányban, a fegyelmezetség tekintetében messze mögötte maradt a nagy-enyedinek, a mely ugy külsőségeiben, mint a gyakorlati tornászat szempontjából is lebilincselte és meghódította a versenybírók összes tagjait, a kik között a nagyváradai tornakör elnöke és művezetője is ott voltak.

3. Kicsinyes gondolkozásra vall, a mikor a versenybírókat azzal gyanúsítják, hogy nem akarta megtérni a temesvári főgymnasium második nyereségét, czélozva arra, hogy Kolozsvárott első díjat nyert. Azzal bizony senki sem gondolt, mint a hogy pártatlanul itélni akaró bíróság nem is gondolhat; mert ha az lett volna a versenybírók szándéka, hogy a temesváriak rovására részrehajlón itéljen, akkor bizonyára nem juttatott volna* épen a temesvári intézetnek huszonegy díjat.

4. Nagyon különösnek tartjuk, hogy a temesvári intézet vezetősége, akkor, a mikor a versenyvezetőség intézkedéseivel ellenkezően járt el, makacsul ellenkezett a közös megállapodással szemben, hitte és remélte, hogy ez az eljárása nem fog az összeredménynél a rovására iratni.

A besztercebányai tornaverseny.

A lehető legkényesebb helyzetben vagyunk, mikor e tornaversenyéről akarunk írni a szaklap komolyságához, igazságszeretetéhez, de egyszersmint a munkát és áldozatot méltányláláshoz is híven. E kényes helyzetünkben azon tudat vigasztal, hogy az igazság, ha némelyeknek kellemetlen is, de az előtünk e sorok írásánál legbecsesebb ügynek: az ifjusági versenyeknek csak használhat.

És most röviden essünk túl a kellemetlen megjegyzéseken, mint egy lájdalmas, de szükséges műtéten.

A legnagyobb baj az volt, hogy a pályán a verseny és mutatóványok helye nem levén elkülönítve a közönségtől, már a szabadgyakorlatok kivételénél is alkalmatlankodott, ezután pedig állandóan a pályatesten maradt minden versenynél. De ez még hadján, hanem gátolta, befolyásolta, zavarta sőt több helyen lehetetlenné tette a komoly versenyzést. Ez a legnagyobb baja versenyünknek. Amíg a pályát teljesen tisztán nem tudjuk tartani az oda nem valóktól, ne is rendezzünk versenyt! De a jó besztercei közönség még csak szépen viselte magát, hanem nem így az ifjuság. A bíráló tanárt csúfos, káromló szavakkal illeti, ha a versenyszabályokhoz tartja magát, s nem épen az ő társukat jelenti győztesnek. No hanem itt a tanárok is ludasok. Mert megtörtént, hogy szabály és igazság ellen saját tanítványaiknak szereztek győzelmet. És hogy nyíltan beszéljek és ne gyanúsítsak senkit, meg kell rónom kedves barátomat Dr. Ottó Józsefet, hogy ő mint miniszteri kiküldött a legrosszabb példával járt elől tanítványai érdekében igaztalan és a versenyszabályokat lábbaltaposó módon segítvén őket győzelemre. Kétszer, majd háromszor versenyztetet, hibás ugrásokat néz el stb. Hát ezt én mindenkinél elítélem, és jó barátommal szemben sem hallgathatom el. Ottónak érdemeit lelkes munkáját mi

* Ez azon tétel, mely kényszerít e sorok közlésére, melyre feleletet nem tudunk adni. Mi, kik az enyedi kollegium czipóján nevelkedtünk fel, ugyancsak örültünk az iskola győzelmének, de most már keserűnek találjuk az érzést. Ebben azonban az iskola ártatlan.

P. J. szerk.

*) A díjakat az egyes versenyeknél a bíróság nem juttathatja, hanem az igazság szerint oda itéli a győzteseknek. A Herk. sz.

legjobban ismerjük s ép ezért tévedéseit is jogunk van megemlíteni, melyek épen tanítványai szeretetéből származnak. — Mit szóljak azokhoz, miket hallomásból tudok? Hogy az ugrásnál háromszor is javítottak, hogy a tanár a vállával verte le a pálczát, hogy a kötélhúzásnál egyik tanár is húzott stb. — De azt láttam, hogy a dobásnál, kötélhúzásnál, távolugrásnál a szabályokkal ellenkező dolgokat engedtek történni. Engem meg, ki a távoldobásnál a vonalat túl lépőket szabályszerint kiállítottam, — legelőször a magam tanítványát, — csaknem összeszidtak egyes iskolák érdemes növendékei. — Így a verseny dulakodássá és veszekedéssé fajul.

Előítem a versenyeknél tapasztalt igaztalanságok a legmegrovandóbbak, mert erkölcsrontók. Hogy a szabadyakorlatok próba nélkül végeztetvén, nevetségesen ütöttek ki; hogy a hosszura tervezett programmból a játékok kimaradtak; hogy a programmba fel nem vett gyakorlatok a felvett katonai gyakorlatokat zavarták stb., az mind csak mellékes baj volt. De az megint lényeges hiba, hogy egyes bejelentett tanulók neve kimaradván a nyomtatott névsorból ezek és helyettük mások sem versenyezhettek. Azaz dehogy nem, csak a tanárjok lett legyen elég szemes és akaratos, hogy beállítsa őket.

A szertornázásra nézve kimondta a bizottság, hogy „ne fadjuljon bravouros mutatványú”, azonban a bírálatban csakis az ily iskolák növendékei jöttek elbírálás alá.

A katonai rekdgyakorlatokban egy oly iskola nyert kitüntetést, melynek növendékei még katonásan lépni sem tudnak, és tudtommal a mutatványok bevégeztével a bírálók közül senki által sem ajánlottak kitüntetésre.

Ha az ifjusági tornába a versenyt mint lelkesítő eszközt bevettük, ne dobjuk el alapját, az igazságot, mert így többet árt mint használ.

És ezt tornatanárainknak mondjuk. Mi nem azért visszük növendékeinket a versenyre, hogy fáradságukkal nekünk szerezzenek dicsőséget, ha igaztalan győzelmükkel is. Mi nem győzünk, ha a fiuk győznek, mi nem bukunk, ha ők buknak. A mi önérzünk, a mi értékünk talan a versenyek véletlen lefolyásától nem függ. — A legelső verseny rendezése előtt is, most is egész határozottan tiltakozom minden tornatanári díjazás, versenykitüntetés ellen. — Mi találjuk örömmel a fiuk győzelmében, de álljunk legalább oly magasan, hogy köteles és kedves munkánkért ne várjunk, annál kevésbbé keressünk kitüntetést. — És a mi a fő, a legközelebb rendezendő versenyénél ne is legyen senki saját tanítványa bírāja. — Állítsuk így egybe a versenybírók csapatjait.

Távol áll tőlem, hogy ezen szóval és írásban hangoztatott köteles bírálatommal akár a verseny általános sikeréből vagy épen a buzgó rendezőség érdeméből valamit is levonjak. Sőt mint több helyre beosztott bíráló magam is nyíltan kiveszem részemem a mulasztásból. 54 tanulóval csak igazgatómmal levén a pályán oly sokfelé volt dolgom, hogy egyik távolugrási versenyt a magasugrással egyidőben kellett végeztetnem. — A katonai rendgyakorlatok végső elbírálásánál sem lehetett jelen, mert egy rándulást szenvedett tanítványomat kellett ápolnom. És így vegye ki mindenki a maga részét a mulasztásokból, és látni fogjuk, hogy a kit látszólag legjobban terhel a felelősség, a főrendezőt Wirth Gyula tanár urat igen kevés illeti. Mert hogy a pálya még a verseny délelőttjén sem volt kész, mert 2 héten át folyton esett az eső és a város nem dolgoztathatott, azért a rendező nem lehet felelős. Így próba sem volt tartható. Hogy a pályán a közönség nem volt elkülöníthető, az

pénzhiányból folyt és azon váratlan érdeklődésből, melyet a város és a vidék közönsége a verseny iránt tanúsított.

A versenynek általános sikerét a következőkben látjuk: 1. A felvidék nehezen lelkesedő és még nehezebben áldozható közönsége a versenyek ügyéért lelkesedik és áldozni is tud. 2. Maga a nagy közönség a versenyt sikerültnek tartja. 3. Ilyennek ünnepli a vidéki sajtó is. 4. A sok gátló körülményt számba véve a verseny lefolyása gyors és egybevágó volt. 5. Sikerült pedig tapasztalatom szerint a verseny mint kirándulás, mert az étkezéstről, elszállásolásról, vezetésről úgy a tanárok, mint a polgárság a legszívélyesebben és legkielégítőbben gondoskodott.

A főrendezéssel megbízott Wirth tanár urnak önfeláldozó, kitartó, egészségét is kockáztató munkáját láttuk és méltányoljuk; szakértelme, lelkesedése és buzgalma az oka, hogy a verseny így is sikerült. — A munkából lelkiismeretesen kivette részét Dunay Ferencz kir. tan. tankerületi főigazgató és Lévay István főgym. igazgató is. — A fővárosi iskolák különösen hálásan gondolnak az említett rendezőkön kívül Erődy tankerületi főigazgató ur szívélyességére, ki úgy a fővárosból való elutazáskor mint Besztercebányán az iskolák elszállásolását, étkezését, utazását jóindulatu figyelemmel kísérte s hol kellett segített is. — Dr. Ottó Józsefnek pedig mi fővárosi tanárok azért tartozunk köszönettel, mert szíves volt naponként kétszer is értesíteni a teendőik felől, és gondoskodni, hogy a vasuton kényelmesen és együtt utazhassunk.

A versenyek lefolyásáról röviden a következőkben számolunk be.

Gyönyörű napfényes idő kedvezett a tornaversenynek. Nagy örömmel és várakozással néztek a verseny elé úgy a versenyre készülő ifjak, mint a közönség.

Ember- emlékezet óta nem volt még az ósrégi Besztercebányán annyi deák, mint a tornaverseny alkalmából.

Husz intézet küldötte el a versenyre tornászait, összesen 1116 tanuló.

A versenyen a kultuszmieisztert Dunay Ferencz kir. tanácsos, főigazgató képviselte. A főjury tagjai: Méltóságos Nemeskéri Kiss Pál cs. és kir. kamarás, Zólyomvármegye főispánja, mint a jury elnöke, Csipkay Károly, Zólyomvármegye alispánja, Csesznák Gyula Besztercebánya város polgármestere, Bosits János m. kir. honvéd ezredes, Ottó József cs. és kir. közös hadseregbeli ezredes, Csaszny Valér m. kir. honvéd-őrnagy, Dunay Ferencz főigazgató, Lévay István a besztercebányai kir. kath. főgymn. igazgatója. A jury jegyzője Wirth Gyula főgymn. rendes tanár.

A kerülsti tornaverseny alkalmából Wirth Gyula főgymn. rendes tanár és okl. tornatanító egy 40 oldalas részletes programot adott ki, amelyet szét is osztottak bizottsági tagok közt.

Május 27-én d. e. 9. órakor a városon végigmentek az összes intézetek egyenruhájukban, s kivonultak az alsó rétre.

A versenytér igen szépen volt feldiszitve. Tribünöket állítottak fel. már 2 órakor roppant nagy néptömeg jelent meg a versenytéren (bár a verseny csak 3 órakor vette kezdetét.)

Az intézelek az alsó-réten gyülekeztek oszlopokban és a lőcsei katonazenekar ktsérte a versenytérre. Az oszlopok tisztelgőssel vonultak el a tribünök előtt.

A tornaverseny kezdetén Bicsovszky Károly főgymnasiumi tanár vezetése mellrtt levett kalappal a „Himnusz” énekelték el s ezután kezdetét vette az általános tornaverseny, melynek eredményét a következőkben ismerjettük.

A) Szertornázásban. elismerést nyertek: a budapesti V. ker. főreáliskola, az iglói ág. ev. főgymn., a selmecbányai ág. ev. főgymn. a budapesti VII. ker. főgymn., az egri kath. főgymn. és a jászberényi községi kath. főgymn.

B) *A katonai rendgyakorlatokban*, a következő intézetek nyertek elismerő oklevelet. 1. Kőrmöczbányai állami főreál. 2. Iglói ág. ev. főgymn. 3. Selmeczbányai ág. ev. főgymn. 4. Rimaszombati egyes protest. főgymn. 5. Budapest VII. ker. főgymn. 6. Budapest V. ker. állami főreál. 7. Ferencz-József nevelő intézet.

C) *Egyéni versenyek*. A versenyfutásban a következő tanulók nyertek érmeket. a) Ezüst érmet, mint első győztesek: 1. Oesterreicher Gyula budapesti V. ker. főreáliskolai IV. o. t. 2. Perthl Géza budapesti II. ker. főgymn. IV. o. t. 3. Politzer Bertalan beszteczbányai kir. kath. főgymn. IV. o. t. 4. Müller Vilmos budapesti V. ker. főreáliskolai V. o. t. 5. Weisz Géza VII. ker. főgymn. V. o. t. 6. Lówy Antal VII. ker. főgymn. VI. o. t. 7. Zacher János iglói ág. ev. főgymnasiumi VI. o. t. 8. Tnovszky György beszteczbányai kir. kath. főgymn. VII. o. t. 9. Schier Aladár bpesti ref. főgymnasiumi VII. o. t. 10. Cservenka István losonczy állami főgymnasiumi VIII. o. t. b) Bronz érmet, mint második győztesek: 1. Wieser Aladár budapesti ref. főgymn. IV. o. t. 2. Königstein Andor V. ker. főreáliskola IV. o. t. 3. Horarek István b.-bányai polgárliskola IV. o. t. 4. Weisz Gyula budapesti V. ker. kir. kath. főgymn. V. o. t. 5. Herz Andor budapesti V. ker. állami főreál. V. o. t. 6. Adler Vilmos budapesti V. ker. állami főreál. VI. o. t. 7. Szmecana Emil b.-bányai kir. kath. főgymn. VI. o. t. 8. Mártonfy Lajos löcsei ág. ev. főgymn. VII. o. t. 9. Appenheimer Zsigmond losonczy áll. főgymn. VII. o. t. 10. Wein Árpád bpesti. II. ker. főreáliskolai VIII. o. t. II. A távolugrásban a következő tanulók nyertek érmeket. a) Ezüst érmet, mint első érmet. 1. Oesterreicher Gyula bpesti V. ker. főreáliskolai IV. o. t. 2. Mártonfy Béja löcsei ág. ev. főgymn. IV. o. t. (4.15) 3. Egerzeiger Gyula bpesti V. ker. főreáliskolai V. o. t. (4.90) 4. Weisz Géza bpesti VII. ker. főgymn. V. o. t. (mínthogy a futásban is első győztes volt aranyérmet kapott.) 5. Jámbrits Lajos budapesti VII. ker. főgymnasiumi VI. o. t. (5.20) 6. Füstös Lajos budapesti V. ker. főreáliskolai VI. o. t. 7. Mártonfy Lajos löcsei ág. ev. főgymnasium VII. o. t. (4.47) 8. Weiner Miksa bpesti V. ker. főgymn. VII. o. t. (4.80) 9. Weiner Árpád bpesti II. ker. főreáliskolai VIII. o. t. b) Bronzérmet, mint második győztesek: 1. Strasser Zoltán bpesti VII. ker. főgymnasiumi IV. o. t. 2. Kavenda József b.-bányai főgymn. IV. o. t. (4.10) 3. Szöcs Albert budapesti II. ker. főreáliskolai V. o. t. (4.80) 4. Tomcsányi Pál Ferencz-József nevelő int. V. o. t. 5. Sasse Károly bpesti II. ker. főreáliskolai VI. o. t. (4.45) 6. Nászay Vilmos egri kath. főgymn. VI. o. t. 7. Gaál Ferencz bpesti II. ker. főreáliskolai VII. o. t. (4.46 $\frac{1}{3}$) 8. Groó István b.-bányai kir. kath. főgymn. VII. o. t. (4.75) 9. Pihler Árpád bpesti V. ker. főgymnasium VIII. o. t. (4.80) III. A magas ugrásban mint első győztesek érmet kaptak: 1. Kún Árpád rimaszombati egyes protes. főgymn. IV. o. t. (1.55) 2. Königstein Andor bpesti V. ker. áll. főreáliskolai IV. o. t. (1.40) 3. Egerzeiger Gyula bpesti V. ker. áll. főreáliskolai V. o. t. (1.40) (mivel a távolugrásban is első győztes volt, arany érmet kapott.) 4. Szlamovics Henrik bpesti V. ker. főreáliskolai V. o. t. (1.45.) 5. Adler Vilmos bpesti V. ker. főreáliskolai VI. o. t. 6. Sasse Károly bpesti II. ker. főreáliskolai VI. o. t. (1.50.) 7. Ábrányi Kornél Ferencz-József nevelő intézet VII. (1.40.) 8. Misky Ferencz bpesti V. ker. főreáliskolai VII. o. t. (1.40.) 9. Sajó Béla bpesti VII. ker. főgymnasium VIII. o. t. (1.45.) Mint második győztes bronzérmet nyertek: 1. Zaborszky Emil losonczy áll. főgymn. IV. o. t. (1.50.) 2. Kupcsek Lajos b.-bányai ág. ev. algyimn. IV. o. t. (1.35.) 3. Gerenday László bpesti ref. főgymn. IV. o. t. (1.35.) 4. Heiringer István bpesti V. ker. kir. főgymn. V. o. t. (1.45.) 5. Beiszmann László bpest. VII. főgymn. VI. o. t. 6. Füstös Lajos bpest. V. ker. főreáliskola VI. o. t. (1.45.) 7. Fail Jagell körmöczbányai áll. főreáliskolai VII. o. t. (1.35.) 8. Bunyitai Sándor bpesti refor. főgymn. VII. o. t. (1.25.) Gillemet Ferencz bpesti V. ker. főreáliskolai VIII. o. t. VI. Mászás. A mászásban mint. első győztesek ezüstérmet kaptak. 1. Szald N. bpesti V. ker. áll. főreáliskolai IV. o. t. 2. Egerzeiger Gyula V. ker. áll. főreáliskolai V. o. t. 3. Füstös Lajos V. ker. áll. főreáliskolai VI. o. t. 4. Zinner Miksa losonczy áll. főgymn. VII. o. t. 5. Guttmann Arnold bpesti V. ker. főreáliskolai VIII. o. t. Mint má-

sodik győztesek bronz érmet kaptak. 1. Tisch Miksa bpesti V. ker. áll. főreáliskolai VI. o. t. 2. Weisz Géza bpesti VII. ker. főgymnasiumi V. o. t. 3. Fuchs Ede bpesti V. ker. főreáliskolai VI. o. t. 4. Fail Jagello körmöczbányai áll. főreáliskolai VII. o. t. (Mivel a magasugrásban is második győztes volt érmet kapott.) 5. Piskler Árpád bpesti V. ker. gymnasiumi VIII. o. t. (Mivel a távolugrásban is második győztes volt, ezüst érmet kapott.) V. A súlydobásban mint első győztesek ezüstérmet nyertek. 1. Furmmayer István körmöczbányai főreáliskolai VII. o. t. 2. Pojt Jakab bpesti V. ker. áll. főreáliskolai VIII. o. t. (12.5.) Mint második győztesek bronz érmet kaptak 1. Mártonfy Lajos löhsei kir. kath. főgymn. VII. o. t. 2. Klimen Samu selmecz bányai ág. ev. főgymn. VIII. o. t. (12.5.)

D) *Intézeti versenyek hőtélkuzás*. A kötélhúzásban. elismerő oklevelet nyernek a következő intézetek. 1. Beszteczbányai kir. kath. főgymnasium 2. Löcsei kir. kath. főgymnasium. 3. Bpesti VII. ker. kir. kath. főgymnasium. 4. Iglói ág. ev. főgymn. 5. Körmöczbányai áll. főreáliskola. 6. Kúnfélegyháza vár. főgymnasium 7. Egri kath. főgymnasium. P. J.

Nemzetközi uszóverseny.

(Jun. 8-án.)

Nem is oly régen félve tekintettünk minden nemzetközi versenyünkre, hogy szép díjainkat idegenek viszik el. És ime rövid pár hó alatt a csónakázás, uszás, velozipédezés, korcsolyázás, vívás terén a mi versenyzőink felé hajlik a pálma. — Egy ily szép verseny volt a fiatal, életrevaló uszóegylet versenye. A Lukácsfürdő uszómedenczét nagy közönség álta körül lelkesen megjelenezve úgy a bécsi mint a magyar győzteseket.

A versenybírószág a következőleg alakult meg: Elnök: gr. Hadik Sándor. Alelnök: Porzolt Gyula. Titkár: Füzesséry Árpád. Pénztárnok: Balogh Hugó. Pálya-orvos: dr. Boros Ernő. Versenybírószág: gr. Andrassy Géza, Bláthy Ottó Titusz, dr. Gerenday György, Harkányi Andor, Igaly Szvetozár, Korn Gusztáv (Bécs), König Sándor, Luby Sándor, Palotai Ödön, Tauschinski S. (Bécs), dr. Vadas József. Czélbíró: Collaud Ferencz, Vidor Jenő. Időmérő: Hauszer Ernő, Kutassy Vincze. Pályabíró; ifj. Klein H. János, Szögi Béla, Réti Ferencz. Indító: Tatics Péter. Handicaper: Füzesséry Árpád.

Este 8 órakor kezdődött meg a verseny villamos világítás mellett és eltartott egész fél tizenegyig. A versenyben kilencz bécsi uszó vett részt, köztük Wolf Jenő, Neumann Pál, Herschmann Ottó és Freund Ernő, mind annyian kipróbált uszók. Az egész verseny legszebb pontja volt a gyorsuszás, Wolf Jenő, a Wiener Amateur Schwimmclub tagja és Hajós (Graefl Ödön), a M. U. E. tagja, holtversenyben érkeztek be s a döntő versenyben Hajós egy egész testhosszal lett első Gyönyörű szorítással húzván be sokkal idősebb eilenfelét.

A verseny lefolyását a következőkben ismertetjük:

I. *Nyeretlenek versenye*. 88 méter. Oly uszók számára, kik nyilvános versenyben első díjat még nem nyertek. Lindner Ernő M. U. E. növ. tagja első 1 percz 36 mp. alatt, Guttmann Mór M. U. E. növ. tagja második 1 p. 40 mp. alatt.

II. *Gyorsuszás*. 66 méter, Hajós Pál (Graefl Ödön), a M. U. E. tagja 48 négyötöd másodperc alatt első, Wolf Eugen, bécsi uszó második 49 és háromötöd mp. alatt.

III. *Juniorok ugróversenye*. Első Uhrmann Henrik a temesvári „Velocitas” tagja, második Antunovich La-

Weiner Mátyás
Andrassy-ut 3 sz.

Svitterek, selyem verseny-dress, kalapok, sportsipkák, feherneműek, sportcipők, esőköpenyek, lawn tennis öltönyök és keztyük urak és hölgyek részére.

jos, a budapesti T. club tagja. Mindkét versenyző igen szép ugrásokat, kettős száltókat is mutatott be.

IV. *Kilartó uszás.* 550 méter. Első Neumann Pál, bécsi uszó, 9 p. 43 m. alatt; második Deutsch Gyula, a M. T. Köre tagja, 9 p. 58 mp. alatt; harmadik Hajós Nándor (álnév), azután Herschmann Ottó és Graefl Károly.

V. *Fejes verseny.* (plunging). Első Lichtenberg Sándor, a M. U. E. növ. tagja (15'90), második Freund Ernő a Wiener Schwimmclub Austria tagja (15'80). A fiatal győztes eredményét a közönség lelkesen megéljenezte.

VI. *Hátónúszás* 44. Első Wolf Eugen 37 mp. alatt, második Graefl Károly 43 mp. alatt.

VII. *Térelőny-verseny.* 110 m. Első csoport. Első Hajós Pál (Graefl Ödön) 1 p. 29¹/₅ mp. alatt, második Freund Ernő 1 p. 35 mp. alatt, 6 mp. térelőnnyel. Második csoport. Első Lindner Ernő 3 mp. térelőnnyel 1 p. 56¹/₅ mp. alatt, második Graefl 1 p. 56¹/₅ mp. alatt. A többszöri hibás Indítás miatt egyes versenyzők egészen kifáradtak a valódi versenyre.

VIII. *Búvárúszás.* Nyertes. Sringer Samu, recordja 1 p. 20 mp.

IX. *Vendégek versenye.* 220 m. Első Wolf Jenő 3 p. 31 mp. alatt, második Neuman Pál 3 p. 40 mp. alatt, az után Herselmann és Reischl.

X. *Rögtönzött verseny.* 44. m. Első Hajós Nándor (Guttman) 33 mp. alatt, azután Braunberger és Alapy.

XI. *Térelőny verseny* döntő futamában. Első Freund Ernő, második Lindner Ernő.

A verseny befejeztével a Lukács-fürdő dunai oldalán társasvacsorára gyűltek egybe a küzdelemben résztvevők, a vendégek és a versenybírók tagjai. A vacsora folyamán Porzsolt Gyula, a magyar uszó egyesület elnöke üdvözölte a vendégeket és a legközelebbi nyári versenyre is meghívta őket, mire a jelenvoltak kijelentették, hogy arra még nagyobb számban fognak Budapestre jönni. Ezután a jutalomdíjak kiosztása következett.

A győri tornaverseny.

Lapunk szűk tere miatt a verseny lefolyását csak röviden ismertetjük az ünnepélyvel bőven foglalkozó győri lapok után. Az érdemleges megjegyzéseket olvasóink dr. Bánóczy ur lapunk jövő számában közlendő cikkében találják meg.

Délután 2 órakor vonult a gyülekezési helyről a fiatal hadsereg ki a versenyterre. Rendezett sorákat a a nagyközönség sűrű oszlopai kísérték a szépen feldíszített házsorok között. Künn a zárt vervenyter tág mezőnyét sűrű eleven korlát szegte körül s a négysoros hosszú tribünt, már megszállotta a nagyközönség, tulnyomó részben annak szebbik fele.

Szemben a sűrű tribünsorral emelkedett a zsüri páholya, melyben gróf Laszberg Rezső főispán elnökölt.

Egyszerre mély csönd állott be s másfélezer kis ember szíve mélyéből rázendített a himnusra, a mi a versenyek megkezdésének ünnepélyes imája volt.

A bíráló bizottság páholya ormán erre megszólalt a katonai kürt érczes szózata s a fiuk egyszerre kihúzták magukat, feszült figyelemmel várva az első vezényszavakat.

Magvassy tornatanár elfoglalta helyét a vezénylőtribünön, s egy modellal megmutatván az utánacsinálendő gyakorlatot, dobszó ütemjeladása mellett kezdetüket vették az öszzgyakorlatok. Gyönyörű látvány volt, a midőn

a másfélezer tanuló. preczize, hajszálig összevágó egyöntetűséggel mozgott a dobszóra, egyszerre emelve föl karjainak erdejét. Ugyanily összevágó és precziz gyakorlatok voltak azok, melyeket Árvay Géza győri tornatanár vezényelt.

Szakadatlan egymásutánban folyt azután a menetelés, a fölvonulás, elvonulás, szabad-, rend-, öszz- és csapatgyakorlatok, vasbot-, buzogány-produkciók, vivás, rendkívül érdekes játék, síkfutás, gátútás, magasugrás, távugrás, lóugrás, rudugrás. kötélmászás, nyújtó, korlát s a jó ég tudná, mi minden.

A jury tagjai jöttek, mentek, izzadtak, jegyezték, rendezkedtek, vezényeltek, mérő zsinogot tartottak, distancziát kimértek, mindezt szinte lázasan, mégis összefüggően, rendszeresen, úgy hogy igazán el lehet mondani, a mit végeztek, derék munka volt, s majdnem a csodával határos.

Jó példával maga a vármegye és város főispánja Laszberg Rudolf gróf, és Zechmeister Károly kir. tanácsos polgármester jártak elől, a kik mindenütt, a hol csak kellett, személyesen vettek részt s győződtek meg a versenyzők képességeiről. Mellettük hiven kitartottak a közoktatási kormány kiküldötte Ottó József dr. Mihálkovits Tivadar, Szabó István, Németh Károly dr., Kuncz Jenő dr., Kautz Gyula dr., Huber Dániel, Major János, a regatta-egylet tagjai, a kik fáradságot nem kimélve, áldozták magukat az ügynek.

De meleg napjuk volt a vidéki és helybeli tanároknak is.

Száz és ezer helyen fordultak meg egy pillanat alatt, buzdítva és lelkesítve mindenütt. Emberfeletti munkájok, a mit e szép célért végeztek, ha nem is jutalmaztatott egyformán, tökéletesen elegendő arra, hogy ne feledjük el őket soha. Egyenkint és öszzesen nyugtázzuk nekik lagszivesebb elösmerésünket s legyen legnagyobb jutalmuk az az erkölcsi siker, melyet igyekezetükkel egyszerűsmindenkorra elértek.

Késő délután — esti 6 óra volt — mire a gyönyörű versenyek véget értek. A kifáradt ifjuság azonban ekkor sem pihent. Csapatonként produkálta magát s gyönyörködött a tiszteletükre megjelent óriási közönségben s a közönség a fáradhatatlan ifjuságban.

Mikor a hivatalos verseny véget ért, a jury felvonult a podiumára, a hol még csak ekkor kezdődött a nagy munka. Rendbehozni, osztályozni azokat a térden, póznán és a földön irt jegyzeteket, melyek a versenyek eredményét tüntették fel, kategoricze kifejezve: borzasztó munka volt.

De a Mihálkovics Tivadar erélyes és gyors keze lehetővé tette, hogy egy óra lefolyása alatt az öszzes jegyzetek összeállítva, letisztázva egy egész nap képezzenek s kihirdethetők legyenek.

A verseny eredménye

Mély csöndben, a korai idő folytán nem egészen hatásos rakéták sustorékolása megszüntével, a főispán megbízásából Szabó István hirdette ki a versenyek következő eredményt:

Szabad- és reudgyakorlatokért. Az első díjat a pozsonyi főreáliskola. A második díjat a trencsényi főgimnázium nyerte el. A szabad- és bot-gyakorlatokból a 3-ik díjat (okl. és ezüst érem) a kapuvári polgári iskola nyerte. A többi intézet emlékdiplomát kapott.

A játékversenyerért. a hölgyek díját az eszüt koszorut a léva tanítóképezde nyerte meg.

Sík- és gátfutás. Négy csoportban futottak, iskolánként 3—3 versenyző.

A ki elsőnek ért be, ezüst, a második bronz éremet, a harmadik emlékkövelet nyert.

I. Csoport. 1. Krausz Sándor, sopr. főreál. 2. Szabó Vilmos, győri főgymn. 3. Stengler Gyula veszpr. főgymn.

II. Csoport 1. Kiss Ernő, Sopron (Lähne). 2. Polonyi Lajos soproni főreál. 3. Vörös Ign. Sz.-Fehérv. gym.

III. Csoport 1. Szarka Vilmos pápai főgymn. 2. Schmidt Béla sopr. főreál. 3. Farkas Lőrinc pozs. főreál.

IV. Csoport. 1. Kecskeméthy Gy. Veszprém. 2. Musset Frigyes Sopron (Lähne). 3. Steiner Henr. pozs. főreál.

A gálfutásnál. I. Csoport. 1. Krausz Sándor sopr. főreál. 2. Soós János győri főgymn. 3. Stengler Gyula veszpr. főgymn.

II. Csoport. 1. Simonyi Vid. pozsonyi főreál. 2. Unger Jenő győri főreál. 3. Horváth Dezső, Pápa.

III. Csoport. 1. Szarka Vilmos Pápa. 2. Matusz János Veszpr. 3. Havassy Gyula.

IV. Csoport. 1. Kecsméthy Győző Veszpr. 2. Steiner Henrik pozs. főreál. 3. Gedeon Árpád győri főreál.

A nyujtóverseny. Résztvettek vagy 60-an. Díjat nyertek a következők: Csiszár Hugó soproni főgymn., Kiss Ernő Lähne-féle intézet, Schirhuber Miklós pápai ev. ref. főgymn., Szaflárszky Lajos kapuvár áll. főgymn., Pollák Dávid sopr. főreál., Kiss Jenő szombathelyi főgymn., Blumenfeld Gyula veszpr. főgymn., Némethy győri főgymn., Szegedy György kaposv. főgymn., Reuczre József soproni főreálisk. és Rosner István szombathelyi főgymn. Az első négy ezüstérmes, a többiek oklevelet kaptak

Ugrások. Magasugrásnál nyertek: Ferber Andor sopr. főreál., Dudás Géza pozs. főgymn., Havassy Gyula szombath. főgymn., Zohl Ernő sopr. főreál., Horváth Dezső pápai lyc., Hráskó József pozs. főgymn., Hild József szomb. főgymn., Polonyi Lajos sop. főgymn., Góczán József szombath. főgymn., Szarka Vilmos pápai főgymn., Domonkos Géza pápai főgymn., Rowe Károly sopr. kath. főgymn.

Távugrásnál: Horváth Dezső pápai lyc., Gombás János sopr. főgymn., Góczán József szombath. főgymn., Veöreös Ignác székesf. főgymn., Turner Ágost sopr. főgymn., Höfer Károly spor. főgymn., Dömötör Mihály veszpr. főgymn., Baldauf Gusztáv, Gróf Elemér és Eötvös József pápai főgymnázium.

Lóugrásnál: Turner Ágost sopr. főgymn., Rajczy győri főgymn., Kéthely Jenő szombath. főgymn., Szabó Vilmos győri főgymn., Molnár István veszpr. főgymn., Farkas Lőrinc pozsonyi főgymn.,

Rudugrásnál: Horth Dezső pápai főgymn., Simonyi Vid. pozs. főreál Baldauf Gusztáv pápa főgymn., Botka Miklós pozsonyi főreál., Hellenbaan Béla sopr. főreál., Stengler Gyula veszpr. főgymn.,

Korlát. A korláton ezüstérmes nyert: Aradi Gyula sop. ref. lyc., Lodsky veszpr. főgymn., Rudka sopr. főgymn., Turner Ágost sopr. főgymn.,

Okleveleket: Tóth sopr. lyc., Kiss Ernő sopr. (Lähne). Körmenty István Kaposvár, Hajber győri főgymn., Schmidt sopr. főreál., Szekulics pozs. főgymn., Viniczay székesf. főgymn., Hortváth pápa lyceum.

Kötélmászás. A kötélmászásnál ezüstérmes nyert: Mohi Sándor, kapuvári polg. isk., Eötvös József, Horváth Dezső és Schirhuber Miklós pápai lyc. Soós győri főgymn.

Könyvet: Kéthelyi Jenő szombath.

Okleveleket: Góczán József, Iker István Rosner István, Gyuk Pál, Freiburger Lajos, Uhl Jenő és Szabó István szombath főgymn., Varga János Kaposvár.

A díjak kiosztása.

Impozáns, a levegőt megrázkódtató élnzés tört ki a tornászok és az e közben u tribünöket elhagyó összetömörült közönség ajkán, midőn a három első és a következő pályadíjak nyerteseinek nevét felolvasta kisgeszényi Szabó.

Az utolsó név elhangzásánál már nem fékezte magát a tömeg s nagy csoportokba folyanosan élenezve tódult a pályadíjakat magában rejtő díszes sátor felé.

Németh Antal dr. tankerületi főigazgató intézett üdvözlő beszédet a sátor előtt összesereglett nyertesekhez, és az összes ifjusághoz.

Valamennyi kiosztott díj átadásánál felhangzottak a hatalmas „éljenek“, melyeknek lecsillapultával megkezdődött a sorakozás.

A szép rendben történt sorakozás alatt Flaschl szabadkai piro-technikus egyre pufogtatta gyönyörű rakétáit, miközben a katonai zenekar még-egyszer rágyújtott a Rákóczy-indulóra.

A bevonulás.

Rövid egy negyed óra alatt összeállott a rengeteg tornász s szép egymásutánban, a tanárok hangos előre! jobbra át, balra át, vezénykiáltásai közben egyetlen hosszú vonalba felfejlődve, megkezdték a hazavonulást.

Zúgva, élenezve követte az emberáradat, mely utközben a helyett hogy kisebbedet volna még felszaporodott.

A házak ablakai megteltek szívélyesen, integető éljenző hölgyekkel, a kik gyönyörködve szemlélték a dobörgés és kürtök hangjai mellett esőpp fáradságot sem mutató, délcegen lépkedő derék ifjakat.

Nyolc óra volt, mire beértek a városba, hol szakaszokra oszolva a különböző szállásokra széledtek, még így csapatonként is megtartva a kifogástalan rendet és fegyelmezettséget.

Különfélék.

A „Magyar Testgyakorlók Köre“ igazgató választmánya f. hó 7-én tartott ülésén határozatilag kimondta, hogy tagjainak csakis oly feltétel mellett engedi meg a pénzzel díjazott versenyben való (verseny) részvételt, ha a versenyző tag a kiírt pénzdíjra nem reflectál, azt, ha a versenyt esetleg megnyeri, el nem fogadja, hanem a körnek a versenysport emelése és terjesztése céljából átengedi. — A folyó hó 16-iki kerékpárversenyen a kör tagjai már ezen feltételek mellett neveztek és fognak versenyezni.

A belvárosi főreáltanoda IVb osztálya e hó 12-én tartotta meg elkésztett majálisát, Mendlik Alajos tanár úr vezetése alatt. A reggel 6 óra 40 perczkor induló vonat szállítá ki a vig társaságot, azonban minden kedvezményi ár nélkül. Nem teljes félóra mulva a török-bálinti állomáson voltak. Innen dobszó mellett a faluba, azaz annak egyik vendéglőjébe, s azután a Kamara-erdő „Zöld vadász“-szához volt tervezve az út. Az állomástól a vendéglőbe mint egy 20 percznyi idő mulva érkeztek meg, eléggé szép úton. Itt az előre megrendelt tizórai elköltése után ismét megperdült a dob. A Kamara-erdő még messze sötétlett, a mi ugyan nem volt biztató a társaság egyes gyengébb tagjaira nézve, de a gyönyörű kilátás s az utat szegélyező tölgyek árnyéka teljesen elfelejtették a fáradalmakat. A hol pedig a kilátás egy pillanatra megszakadt vagy egyhanguvá vált, ott Mendlik tanár úr kedves beszélgetésével egy-egy jól sikerült élczzel tartá fenn a jó kedvet. A másfél órai út már a célhoz vezetett, hol a feltálat ebédrel mindenki megvolt elégedve, a mi a „Zöld vadász“ becsületére válik. A délutáni idő hegymászással és játszással telt el. Azonban a közeledő fellegek ijesztő sötétsége és a távoli villámlás a hazatérésre figyelmeztette a társaságot. Alig érkeztek az innen negyedóránnyira fekvő buda eörsi állomásra, kitört a zivatar, így tehát az úti programm vége a „haza gyaloglás“ elmaradt. A 6 óra 40 percz vonattal tért haza a kis társaság egy jól töltött nap emlékével és szeretett tanárjuk iránti hálás szívvel.

Hermann József.

A Budapesti Torna-Club tíz éves fennállása ünnepevény f. hó 13 án egy sikerült díszturnázást, athleta- és veloczipéd-versenyt rendezett. A versenyen az elnökségi páholyban elejétől végig jelen volt Wlassics Gyula miniszter is. A verseny lefolyásáról már csak jövő számunkban írhatunk.

Evezős-verseny a Dunán. A „Magyar evezős egyesületek országos szövetsége“ jun. 9-én rendezte idei ver-

Weiner Mátyás
Andrássy-ut 3. sz.

Uraim és hölgyeim! Athléták, kerékpárosok, lawn tennist játszó, evezősök, uszók és torna egyletek Önöket megfogja lepni elegáns sport-divatezikeim olcsó ára

senyét, mely a magyar sportnak új diadalt szerzett. Különös dicséretet érdemel a „Neptun“ evezős-egyesület, mely a 8 verseny közül ötben indult s mind az ötből diadallal tért vissza. Bécsből három egyesület vett részt a küzdelmekben, névszerint a Donauhört, Pirat és Union evezős-egyesületek. Versenyt csak az Union nyert a Margitszigeti díjban. A versenyt csak jövő számunkban ismertethetjük.

A tűzoltó-főparancsnok jubileuma. A budapesti önkéntes tűzoltók főparancsnoka, Bárány Ernő Nándor f. hó 10-én ünnepelte tűzoltói működésének negyedszázados jubileumát. A tűzoltó-testület ez alkalommal díszgyűlést tartott, melyen dr. Szily h. főparancsnok mondott a jubiléhoz beszédet s felolvasták gróf Széchenyi Ödön és Ráth Károly főpolgármester és közéletünk sok jelesének meleghangú üdvözleteit. Bárány mint 22 éves ifjú ember egész lélekkel kezdett az akkor jobban méltányolt tűzoltósághoz s ma jubileuma napján mint parancsnok csak oly hévvel és ép testi, lelki erővel teljesíti kötelességét. Hogy az önkéntes tűzoltóság a szervezett városi és gyári tűzoltóság mellett nem züllött szétt, abban Báránynak sok érdeme van. De ez a munka csak szórakozás számára, mert ő egy általa teremtett bank és egy irodalmi társaságnak vezérigazgatója. Dolgozik a szó szoros értelmében reggeltől estig és sokszor estétől reggelig. Erős, edzett testének köszönheti, hogy ily sokat és jól dolgozhatik.

A budapesti (budai) tornaegylet három hónapra beszüntetvén a rendes tornázást, gondoskodott arról, hogy a tagok nyár folyamán is szórakozást leljenek. Az Attila-utcai tornacsarnok udvarán levő tekepálya a tagok rendelkezésére áll s ugyanitt a szabadban van minden hétfőn társasvacsora. Továbbá a tagok és családjaik részére berendezett az egyesület a Szt.-János kórház közvetlen szomszédságában (a régi lövölde területén) lawn-tennisz pályákat, ezeket kivált a hölgyek szorgalmasan látogatják. Azonfelül a tornászok tekintélyes csapatja családtagokkal együtt minden vasárnapon és csütörtökön kirándulásokat rendez; ezek többnyire sikerült gyalogséták a budai hegyekbe.

Olympiai játékok. A „Nemzeti Tornaegylet“ dr. Berzeviczy Albert elnöklete alatt tartott választmányi ülésének egyik fontos tárgya volt Magyarországnak részvétele a jövő év április havában Athénben tartandó nemzetközi sport ünnepélyeken. Kemény Ferencz igazgatónak, mint meghívott szakértőnek, tájékoztató előterjesztése után, a választmány határozatilag kimondta, hogy a részvételt kívánatosnak tartja. Egyúttal elhatározta, hogy a további lépések megbeszélését, egyelőre szűkebb körben, egy a különböző sportegyesületek küldötteiből alakítandó bizottságra óhajtja bízni. Az ügy érdekében kívánatos volna, ha a bizottság mihamarabb összeülne és működését megkezdené.

A kiállítási tornacsarnok. Az ezredéves kiállításon felállítandó tornacsarnok költségeire a közoktatásügyi miniszter 8000 forintot engedélyezett. A csarnokot a kiállítási főmérnök tervei szerint már közelebb felépítik a Stefánia-ut szomszédságában, a közoktatási pavillon szomszédságában szép árnyas helyen. A torna-pavillonban csakis testgyakorlati eszközök és felszerelések lesznek kiállítva. A csarnokot Bierbauer István kir. főmérnök tervezte igen csinos alakúra. A csarnok alapterülete 240 □m. E mellett csinos öltöző és tanári szoba is épül a csarnok oldalához. Az örvendetes hír kapcsán a legmelegebb köszönetünket kell kifejeznünk az ügy iránt érdeklődő tanárság és közönség nevében a kultuszminiszter buzgalmaért, mely a már elejtett csarnok építését a saját tárczájának jövő évi terhére megvalósítja.

Most rajtunk tornatanárokon és a sportegyleteken fog mulni, hogy a nagy, díszes minta-tornacsarnok kiállításánál munkásságunkkal és áldozatkészségünkkel háláljuk meg a miniszter bizalmát. A csarnok berendezésnek munkálataihoz közelebb a miniszter egy öt tagból álló csoportbizottságot fog kinevezni, mely hivatva lesz a már kidolgozott program értelmében a rendezési munkát elvégezni.

Porzolt J. cseportbiztos.

Az ó-budai tornaegylet jún. 8-án a „Római Fürdő“-ben sikerült dísz- és versenytornázással egybekötött tavaszi mulatságot rendezett.

A program első pontja szerint a 19 főből álló csapat Ruh Gyula művezetője által kitalált gyakorlatokat mutatott be két bottal. A vízszintes, felfelé és rézsút való lökések, lendítések, támadó állásokkal kombinálva csinos alakzatokat adtak. Megszoktuk már Ruh jeles művezetőnek díszturnáin, hogy mindig valami új dologgal áll elő, de most valóban meglepett e két-botos csinos gyakorlatok összeállítása.

Az első csapat szép testtartással és ügyességgel végezte majdnem akrobataszerű gyakorlatait a korláton, nagy präcisitást mutattak ki a komplikált buzogánygyakorlatokban is.

A program utolsó két pontja volt:

A haladók összetett versenye magas nyujtón, lovon és súlydobásban a távolba. Első lett Botzenhardt Ferencz átlag 22.5 és második Schelling Ödön 20.8 ponttal.

A kezdők versenyénél magasugrásban első Mottl János 170 cm.-rel igen szép szabályos ugrásával, második Fekete Endre 165 cm.-rel.

A versenyzők nagy hátrányára szolgált a nyirkos levegő, a mi a vasnyujtót sikamlóssá tette és a süppedékes füves talaj, a mi miatt az ugró-deszka a földre süllyedt és a versenyzők nem futhattak biztosan az ugráshoz.

A szépen és egybevégezően rendezett díszturnázás megmutatta, hogy egy kevesebb tornászszal működő egyesület is mily szép eredményt érhet el jeles vezetés és lelkes tagok mellett.

A tornászoknak a 2 órás tornázás után is maradt elég erejük, hogy hajnali 3-ig forgassák a megjelent diszes hölgyseréget.

A „Magyar Testgyakorló“ tavaszi viadala. Junius 23-án d. u. 3 órakor az ügető-verseny-téren.

1. *Juniorok versenye.* Sikfutás. (Zártverseny.) Táv. 100 m.
2. *Kezdők kerékpárversenye.* (Zárt verseny). Táv. 2000 m. 12 kilogrammnál könnyebb gépek ki vannak zárva. Mesterséges sulyosbitás tiltva.
3. *Sikfutás.* (Nyílt verseny). Táv. 1609 m. Record 4 perc 55 mperez.
4. *Versenytornázás a korláton.* (Nyílt verseny). Két előírt és egy szabadon választott gyakorlat.
5. *Sikfutás.* (Nyílt verseny). Táv. 100 m. Mindenki tartozik a saját pályáját betartani. *Súlyemelés.* (Nyílt verseny). Táv. 30 kg. nehéz vasruddal. Győztes, ki a rudat legtöbbször emeli nyujtott karral mellről fej fölé. Térd. és derekahajlítás disqualificálást von maga után.
7. *Kerékpárverseny.* (Nyílt verseny). Táv. 5000 m. Mindennemű együletes gép számára.
8. *Gyaloglás.* (Nyílt verseny). Táv. 3000 m. Futni vagy szabálytalanul járni tilos. Egyszeri megintés utáni futás vagy szabálytalan járás disqualificálást von maga után.
9. *Súlydobás a magasba.* (Nyílt verseny). $7\frac{1}{4}$ kgmos (16 angol font) golyóval. A dobás 10. cm. magas deszkáról történik. Minden versenyzőnek egy javító dobás engedtetik meg. Ki a pályázat a javító dobásnál újból leverí vagy azt át nem dobja, a további versenyzéstől eláll.
10. *Koronázási jubileumi emlékversenye.* Sikfutás. (Nyílt verseny). Táv. 200 m. Record 24 másodperc.
11. *Versenytornázás a nyujtón.* (Nyílt verseny). Két előírt és egy szabadon választott gyakorlat.
12. *Nagy kerékpárverseny.* (Nyílt verseny)

Táv. 10000 m. Mindennemű együléeses gép számára. 13. *Távolugrás.* (Nyílt verseny). Az elugrás 10 cm. magas ugródeszkáról történik. Minden versenyzőnek a próbaugráson kívül, mely nem kötelező, három ugrás van megengedve. Hátraesésnél vagy viszalépésnél az eredmény nem számít, de az ugrás mint megengedett három egyike számításba jön. 14. *Sikfutás térdönnyel.* (Nyílt verseny). Táv. 804 $\frac{1}{2}$ m. 15. *Kerékpárverseny térdönnyel.* (Nyílt verseny). Táv. 3000 m. Mindennemű együléeses, de már a nevezés alkalmával bejelentő súlyú és minőségű gép számára. 16. *Vigaszverseny.* Sikfutás. Táv. 200 m. Mindazok számára, az nap bár versenyeztek, első díjat nem nyertek.

A versenyekre arany, ezüst és bronz érmek vannak kitzúve.

A pécsi nagy bajnoksági kerékpáros ünnepélyre, melyet a pécsi kerékpár egyesület rendez jun. hó 16-án, a következők neveztek: 1. „Verseny” Magyarországi hegyi bajnokságáért. Táv 7000 mtr. (nyílt vers.) Szabó Antal a „Hungaria” tagja Sopron, Jüngling József a „Hunnia” tagja Bpest, ifj. Bedő Imre „P. K. E.” tagja Pécs, Pintér Ferencz a „P. K. E.” tagja Pécs. 2. *Sopiana verseny.* (Zárt v.) Táv 15,000 mtr. Hadur Ferencz (álnév) Pécs, Favorit (álnév) Pécs, De Carina Emilio Pécs. 3. *Vendégek versenye.* Táv 30,000 mtr. Scheiber Oszkár Pannonia tagja Szombathely, Szabó Antal Hungaria tagja Sopron, Jüngling József Hunnia tagja Bpest. 4. *Baranyai távverseny.* (Zárt v.) 111,4 km. Walla Ferencz, Kiss Ernő, Schmeinel József, Philipovits József a „P. K. E. tagjai.

Bolgár T.
verseny titkár.

A szatmári vívó- és tornaegyesület pünkösdi első napján távgyaloglást rendezett Bikszádra, a megye e kies fekvésű fürdőhelyére. Az első beérkező Nádpataky Gusztáv volt, a ki az 57 kilomternyi utat nyolcz óra és 10 percz alatt tette meg a legjobb kondiczióban. A kitűzött határidő előtt 5 percczel előbb érkezett be. Elnyervén az ezüst serleget.

A prágai vívóverseny. A június 8-án Prágában megtartott nemzetközi vívóversenyen az aranyérmeket olaszok vitték el, a magyarok közül Rákossy és Kerékyártó részesültek kitüntetésben. Horváth Lajos hadnagy, a közös hadsereg legjobb vívóinak egyike, elkésve érkezett s már csak a nemzetközi vívőmérkőzésben vehetett részt s itt legyőzte az aranyérmekkel kitüntetett olaszokat. Horváth győzelme nagy lelkesedést keltett a versenyen jelenvolt magyarok körében.

A Debreczeni Kereskedelmi Akadémia „Ternaköre” f. hó 8-án délután tartotta e tanévi záródíjversenyét nagy számú közönség jelenlétében. A versenybírók tagjai voltak: Dr. Bayer Ferencz igazgató elnökléte alatt Balugyánszky Béla és Latzkó Károly főreál iskolai tornatanárok, Dr. Horvay Róbert okl. tornatanár és keresk. akadémiai tanár, Szojka Gyula és Zimmermann Gyula tanárok valamint Potomcsik Ignác a tornakör felügyelő tanára. A versenyeket érdekessé tette a versenyzők nagy száma és különösen az a körülmény, hogy a versenyzők majdnem mindvégig egyenlő esélyekkel küzdöttek az elsőségért. A verseny lefolyása következő volt: Haramiak dala, előadta az int. dalárda. Sorakozás fabotokkal és fölvonulás 8-as sorokba. Szabadgyakorlatok fabotokkal. Szakasz-rendgyakorlatok. Diszmenet és visszafejlődés egy sorba. Egyénekenkénti versenyek: Korlát, nyújtón, bakon, lovon és gyűrűn. Magas és távugrás, súlydobás. A magas ugrásnál 6 versenyző közül első Matlaszkovszky R. 155 cm., második Varságh J. 145 cm-rel. A távugrásnál 9 versenyző közül első Nagy L. 5:20 m.-el, második Matlaszkovszky R. 5:15 m.-el. A súlydobásnál távolba egy 9 $\frac{4}{10}$ kilogrammos vasgolyóval bal és jobb kézzel, 13 versenyző közül első Schwartz D. 11.15 m., második Nagy L.,

10:85 m.-rel. *Játékok szerek és anélkül, pyramisok.* A díjak kihirdetése. A bírálók alapos megbeszélése után első rendű ezüst érmet odaítéltek: Tikos A. és Varságh J.-nek. Másodrendű ezüst érmet: Kiss K., Krausz E., Matlaszkovszky R., Nagy L., Németh J., Schwartz D. és Thanhoffer L. Bronz érmet: Todor D., Geréby P. Löcherer Z., Nánási A., Schwartz S. és Zichermann E.-nek. A szép és minden részében sikerült versenyt a dalárda éneke fejezte be.

Az aradi főgymn. és tanítóképző e hó elsején a Lyceum tornaudvarán Nagy Sándor tornatanár vezetése alatt nagyszámu és diszes (fizető) közönség előtt a következők sorrendben disztornázást tartott: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok. 3. Katonai rendgyakorlatok. 4. Iskola és szabad vívás víttórel és karddal. 5. Versenyek: a) súlydobás távolra, b) súlyemelés, c) magasugrás, d) magasugrás ruddal, e) távugrás, f) távugrás ruddal, g) versenygyakorlatok a korlát, h) versenygyakorlatok a nyújtón, i) kötélhuzás-verseny, j) játék. A bemutatott gyakorlatok szépen sikerültek, a tan. képző intézet katonai rendgyakorlatai a jelenvolt tisztelnél (köztük a várparancsnok, Butykay honvédőrnagy stb.) teljes elismerésre találtak (beváltak a nagyváradi tornaversenyen is). A kötélhuzás-verseny a két tanintézet közt várakozás ellen döntetlen maradt, úgy tartották magukat a gymnasium tanulói. — Az ünnepély tetemes jövedelmet eredményezett, mert számos felülfizetés történt és az összes helybeli pénzintézetek hozzájárultak a jövedelem gyarapításához. A bevétel ugyanis a tanulóknak a nagyváradi versenyköltségeire fordított.

A győri tanulók csónakversenye A tornaversenyt megelőző napon a győri tanulók csónakázó csapatja versenyt rendezett, melyet az egész tanulóserég és nagy közönség nézett végig. A négyvezősnél indult két csónak és pedig a „Rába”, kormányos: Mihálkovich Elemér, evezősök: Roleizek Mátyás, Lerner Ernő, Grünhut Gyula és Schiller Jenő; — azután az „Ernő” csónak. kormányosa Gissy József, evezősök: Mersich Aladár, Unger Jenő, Szabó Gusztáv és Winkler Reesó. Elsőnek „Ernő” érkezett be. fél esónakhosszal előzve meg versenytársát. A kétevezős versenyre neveztek „Duna”, kormányosa: Szekeres Ernő, evezősök: Gosztonyi Dezsó és Goldberger Samu; — azután „Tisza”, kormányosa: Haberditzl Alajos, evezősök: Molnár Imre és Csepregi Béla. Nyertes három csónakhosszal „Duna” lett. A győztesek ezüst érmet és oklevelet kaptak.

A szatmári kir. kath. főgymnáziumban az intézeti tornaverseny, a mely egyuttal a tanulók tornavizsgálata is volt, június 1-én délután tartott a gimnázium udvarán. A hírlapok és külön meghívók útján értesített közönség eddig soha nem tapasztalt érdeklődést tanusított, s a tágas udvar alig volt képes befogadni a több száza menő úri közönséget. Jelen voltak Novák Antal nagyrépost, Böszörményi Károly kir. tanácsos, polgármester, Galba Lajos kir. törvényszéki elnök, Némethy János műszaki tanácsos, kir. főmérnök, Toperczel Kálmán és Agrikola kir. törvényszéki bírók, Reiner Vilmos cs. és kir. ezredorvos, Bender Ferencz államvasuti főmérnök, és különösen nők voltak igen nagy számban. A 14 pontból álló versenyprogramja változatos volt. A versenybíroság állott: Jaskovics Ferencz és Löfler József rendes tanárokból és Erdélyi Imre tornatanárból. A versenybíroság ítélete alapján, mint győztes „elismerő okiratot” a következő 25 tanuló nyert: az I. osztályból: Fischer Mihály, Holeczmann István és Wenke Sándor a rudmászásban tanusított ügyességért. A II. osztályban: Rozenfeld Artur, Szegedi Pál, Tankóczy Béla és Germárz Jenő a rudmászásban tanusított ügyességért. A III. osztályban: Balásy József, Kőrösmezei Béla és Pirkler Ernő rudmászásban, — Themleitner Sándor magas ugrás, — Merker Márton rudmászás és magas ugrásban, — Czinner Lajos magas és távugrásban tanusított ügyességért. A IV. osztályban: Bodrosi Dénes, Czier István és Abagyi

Aladár magas és távugrásban tanusított ügyességért. Az V. osztályban : Czauner Géza magas és távugrásban és sulydobásban, — Flontás Demeter kötélmászás és magas ugrásban, — Germarz Tivadar kötélmászás és ugrásban tanusított ügyességért. A VI. osztályban : Tyuskay István Vereby Antal magas és távugrásban tanusított ügyességért. A VII. osztályban : magas-, táv- és rudugrásban, suly emelésben és lovon végzett gyakorlatokban, — Stéfán Ágoston magas-, táv- és rudugrásban és sulydobásban tanusított ügyességért. A VIII osztályban : Herman Venczel sulydobás, távugrás és sulyemelésben tanusított és Tiefenthaller Edgár szereken végzett gyakorlatok ügyességeért A legügyesebb versenyzők jutalmazására a helybeli t. tornaegyesület egy tiz frankos aranyat, a főgimnáziumi tanári kar husz koronát volak. kegyesek adományozni. Ezen adományokat a versenybírótság a következő jeles tornászoknak ítélte : Kreuter János VII osztályu tanulónak a 10 frankos aranyat, Stéfán Ágoston VII. oszt. tanulónak 5 koronát, Czauner Géza V. oszt. tanulónak 4 koronát, Czier István IV. oszt. tanulónak 4 koronát, Merknr Hárton III. oszt. tanulónak 3 koronát, Holczmann István I. oszt tanulónak 3 koronát. Kiváló elismerés illeti a fáradhatlan buzgóságu tornatanárt, Erdélyi Imrét, ki szakértelemmel törhetlen tevékenységgel mindent elkövetett az ifjuság testgyakorlati kiképzésben.

X Klösz György fényképészeti műintézet Budapest V. Kossuth Lajos-telep 18 sz. I. emeleten Telefon állomás Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű-, és tárgyokról sat. Photolithographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai, fénymásolat.

A sport közönség figyelmét felhívjuk *Weiner Mátyás* mai hirdetésére.

Szerkesztői üzenetek.

H. B. Arad. — Dr. B. Gy. Győr. — M. J. Ungvár. — D. L. Kecskemét. — K. S. Nagyvárad. — W. Gy. Beseterczébánya. — Kers. Isk. igazg. Debreczen. Fogadják hálás köszönetünket szíves értesítéseikért. — P. E. Nyitra. Már csak a jövő számba jöhet. — Több kézirat egészen kiszorult, több kimaradt e számból a tornaversenyek miatt. Bocsnatot és türelmet kérünk. Lapunk így is fél ivnyi melléklettel jelen meg.

Hip! Hip!
Hurráh!

Uj, képes, athleta-, torna-, regatta- és bicycle **sportöltözék** árjegyzékem megjelent. Kapható ingyen. **Fraenkel Henrik**, Budapest, Kálvintér 5. 4-5

Kerékpár
ujdonságok!

A legnagyobb kerékpár gyári raktárban.
Budapest, Károly - körút 3. szám.

Eredeti **Torilhon** és **Dunlop** kerékpárok, pneumatikus abroncsal. — Ezen ujdonságok megtekintése végett van szerencsém a n. é. kerékpár kedvelő közönséget tisztelettel meghívni.

HERBSTER KÁROLY, műgépész

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. 4-10

Stamm József
műgépész
BUDAPEST,
VIII. ker.
József-körút 40. sz.

Ajánl kitünő
KERÉKPÁRT
csak 130 frt. Bicykle permatik, lámpával és csengővel együtt. 3-10

Javításokat olcsón elfogad. — Pontos kiszolgálás.

Eisenschiml és Wachtl
BUDAPEST,
IV. ker.
Váci-utca 12

Gyár és raktár:
BÉCS,
Kaiserstrasse 62.
Mindenféle fényképészeti gépek és készülékek.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.
3-10

Pártoljuk a honi ipart!! Adria kerékpárok az angol gyártmánynyal teljesen egyenrangu de sokkal olcsóbbak kaphatók

Deményi és Angyal
4-10 kerékpárok gyári raktárában
Budapesten, Andrassy-út 50. szám.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Mindenki nyerhet a
tőzsdén, mert cégem csekély fedezettel vállal el megbízásokat az általam ajánlott értékpapírok vásárlására. Pénzt váltókra hitelképes egyénekre közvetitek 7 százalék mellett, úgyszintén katonatisztek részére, amortizációs kölcsönök az ingatlan legmagasabb értéke erejéig 5 és fél százalékra, második és harmadik helyre. Építkezési hitelt és konvertálásokat lebonyolítok. Gabonavételre és eladásra megbízásokat kis jutalék mellett válllok el.

SCHWARCZGYULA
4-12 tőzsde-, termény- és kereskedelmi bizományi üzlete
Budapest, VII. ker., Klauzál-utca 8. sz.